

Gyvybės draudimo UAB „SB draudimas“ Mokumo ir finansinės būklės ataskaita 2023 m.

2024 m. balandžio 5 d., Vilnius

TURINYS

SANTRAUKA	3
DRAUDIMO VEIKLA	3
VEIKLOS REZULTATAI.....	3
VALDYMO SISTEMA	3
MOKUMAS II.....	4
KAPITALO VALDYMAS.....	4
A. VEIKLA IR REZULTATAI	5
A.1. VEIKLA.....	5
A.2. DRAUDIMO VEIKLOS REZULTATAI	6
A.3. INVESTAVIMO REZULTATAI	7
A.4. KITOS VEIKLOS REZULTATAI	8
A.5. KITA INFORMACIJA	8
B. VALDYMO SISTEMA	9
B.1. BENDRO POBŪDŽIO INFORMACIJA APIE VALDYMO SISTEMĄ.....	9
B.2. KOMPETENCIJOS IR TINKAMUMO REIKALAVIMAI	12
B.3. RIZIKOS VALDYMO SISTEMA, ĮSKAITANT SAVO RIZIKOS IR MOKUMO ĮVERTINIMĄ.....	12
B.4. VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA.....	14
B.5. VIDAUS AUDITO FUNKCIJA	15
B.6. AKTUARINĖ FUNKCIJA.....	15
B.7. VEIKLOS RANGA.....	16
C. RIZIKOS POBŪDIS	17
C.1. DRAUDIMO VEIKLOS RIZIKA	17
C.2. RINKOS RIZIKA	17
C.3. KREDITO RIZIKA	19
C.4. LIKVIDUMO RIZIKA.....	19
C.5. OPERACINĖ RIZIKA.....	19
C.6. KITA REIKŠMINGA RIZIKA.....	19
C.7. KITA INFORMACIJA.....	21
D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS	22
D.1. TURTAS.....	22
D.2. TECHNINIAI ATIDĖJINIAI	23
D.3. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI.....	26
D.4. ALTERNATYVŪS VERTINIMO METODAI	26
E. KAPITALO VALDYMAS	27
E.1. NUOSAVOS LĖŠOS.....	27
E.2. MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMAS IR MINIMALAUS KAPITALO REIKALAVIMAS	28
E.3. NUOSAVYBĖS VERTYBINIŲ POPIERIŲ RIZIKOS SUBMODULIO, PAGRĮSTO ĮSIPAREIGOJIMŲ TRUKME, TAIKYMAS APSKAIČIUOJANT MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMĄ.....	29
E.4. STANDARTINĖS FORMULĖS IR BET KOKIŲ TAIKOMŲ VIDAUS MODELĮ SKIRTUMAI	29
E.5. MINIMALAUS KAPITALO REIKALAVIMO NESILAIKYMAS IR MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMO NESILAIKYMAS.....	29

SANTRAUKA

Gyvybės draudimo UAB „SB draudimas“ (toliau – Bendrovė) 2023 metų Mokumo ir finansinės būklės ataskaita apima laikotarpį nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Šioje ataskaitoje pateikta informacija apie Bendrovės veiklą ir jos rezultatus, valdymo sistemą, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą bei pagrindinius pokyčius ataskaitiniu laikotarpiu, o taip pat, kaip numato Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) 45 straipsnio 6 dalis, informacija apie savo rizikos ir mokumo vertinimą.

Draudimo veikla

2023 m. gruodžio 1 d. AB Šiaulių bankas (toliau – Bankas) ir AB „Invalda INVL“ užbaigė mažmeninių verslų sujungimo sandorį pagal 2022 m. lapkričio 22 d. pasirašytą sutartį (toliau – Sandoris). Pagal šį Sandorį Bendrovė įsigijo gyvybės draudimo paslaugų verslą iš UADB „INVL Life“ ir taip praplėtė savo turėtą verslą.

Bendrovė, įgyvendindama Sandorį, 2023 m. įsteigė filialus Estijoje ir Latvijoje.

Įgyvendinat Sandorį buvo peržiūrėti ir atnaujinti siūlomi gyvybės draudimo produktai. 2023 m. Bendrovė savo klientams siūlė tokius gyvybės draudimo produktus:

- Draudimą mirties atvejui:
 - Gyvybės rizikos draudimą;
 - Gyvybės rizikos draudimą su mažėjančia draudimo suma;
 - Būsto kredito gavėjų draudimą (AB Šiaulių banko klientams);
- Gyvybės draudimą, susijusį su investiciniais fondais;
- Papildantį draudimą ligos ir nelaimingo atsitikimo atvejui.

Taip pat Bendrovė administruoja anksčiau sudarytas ir dėl Sandorio perimtas UADB „INVL Life“ draudimo sutartis pagal aukščiau minėtoms grupėms bei gyvybės draudimo išgyvenimo atvejui priskiriamus draudimo produktus.

Bendrovės prisiimamos draudimo rizikos (mirties, kritinių ligų ir nelaimingų atsitikimų rizika) 2023 m. buvo perdraudžiamos perdraudimo bendrovėje VIG RE zajišťovna, a.s. (plačiau: www.vig-re.com). Nuo 2023 m. gruodžio 1 d. naujai sudaromų ir perimtų draudimo sutarčių prisiimamos rizikos (mirties, kritinių ligų) perdraudžiamos HANNOVER RÜCK SE, Tyskland Filial.

Veiklos rezultatai

Per 2023 metus Bendrovė iš viso pasirašė 14.393.874 EUR gyvybės draudimo įmokų, iš kurių 13.737.857 EUR pasirašyta Lietuvoje, 381.986 EUR Latvijoje, 274.031 EUR Estijoje. Bendrovės bendra pasirašytų draudimo įmokų suma palyginti su 2022 metais (10.546.429 EUR), išaugo 36,5 proc. (Lietuvoje išaugo 30,3 proc.). 2023 m. Bendrovės grynasis nuostolis sudarė 2.226.512 EUR (2022 m. grynasis pelnas 3.778.810 EUR (perskaičiuotas pagal TFAS17 reikalavimus)).

Sutrumpinta Bendrovės pelno/nuostolių ataskaita:

	2023.12.31	2022.12.31 (perskaičiuota)
Draudimo pajamos	4.567.833	5.758.109
Draudimo paslaugų sąnaudos	-5.999.575	-3.446.402
Perdraudimo veiklos rezultatas	-149.049	37.529
Draudimo finansinės veiklos rezultatas	872.657	1.963.435
Investicinės veiklos rezultatas	404.238	164.287
Investicinių sutarčių valdymo rezultatas	-1.993.769	-646.586
Kitos pajamos	89.326	123
Kitos sąnaudos	-16.862	-5.404
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-2.225.201	3.825.091
Pelno mokestis	-1.311	-46.281
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-2.226.512	3.778.810

Valdymo sistema

Bendrovėje yra sukurta veiksminga valdymo sistema, kuri atitinka Bendrovės veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą, ir kuria yra užtikrinamas patikimas ir riziką ribojantis veiklos valdymas.

Bendrovės valdymo sistema apima šias svarbias sritis:

- Organizacinę struktūrą, pagal kurią aiškiai paskirstytos ir tinkamai atskirtos pareigos;
- Reputacijos, kvalifikacijos, žinių ir patirties reikalavimus;
- Pagrindines funkcijas (rizikos valdymo, aktuarinę, atitikties ir vidaus audito);
- Veiklos tęstinumo planavimą;
- Rizikos valdymo sistemą;
- Savo rizikos ir mokumo vertinimą;
- Veiklos rangą;
- Vidaus kontrolės sistemą;
- Informacijos perdavimo sistemą;
- Atlygio sistemą;
- Interesų konfliktų prevenciją ir valdymą;
- Skundų nagrinėjimą.

Mokumas II

Bendrovė vertina balanso straipsnius ir mokumo kapitalo reikalavimą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo reikalavimais. Šį vertinimą Bendrovė atlieka kas ketvirtį, naudodama standartinės formulės skaičiavimo modelį, taip pat atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (jautrumo testus). Keletas mokumo kapitalo reikalavimų tikslais įvertintų balanso straipsnių skiriasi nuo balanso, skirto finansinėms ataskaitoms sudaryti, straipsnių, tačiau skirtumai nėra reikšmingi.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės mokumo koeficientas siekė 187,72 proc. (2022 m. – 197,09 proc.).

Pagal Mokumas II	2023.12.31	2022.12.31
Nuosavos lėšos (kapitalas), EUR	53.409.720	10.772.315
Mokumo kapitalo reikalavimas, EUR	28.451.093	5.465.807
Mokumo koeficientas, proc.	187,72 %	197,09 %

Minimalus reikalaujamas mokumo koeficientas – 100 proc.

Kapitalo valdymas

Bendrovės kapitalo valdymo procesas yra glaudžiai susijęs su rizikos valdymo funkcija. Bendrovė prieš priimdama sprendimus atsižvelgia į visas Bendrovėje identifikuotas bei ateityje galinčias kilti rizikas, taip pat nustato, kaip pasikeis rizikų kapitalo reikalavimai, mokumo kapitalo reikalavimas bei rizikų pobūdis (nustatytas perspektyvinio savo rizikos ir mokumo vertinimo metu).

Periodiškai, kas ketvirtį, yra skaičiuojami rizikų kapitalo reikalavimai ir Bendrovės mokumo koeficientas, taip pat nustatoma ar yra tenkinamas Bendrovės nustatytas „rizikos apetitas“ bei rizikų tolerancijos ribos. Perspektyvinio (2024 m. – 2026 m.) savo rizikos ir mokumo vertinimo metu Bendrovė nustatė, kad Bendrovės mokumo koeficientas tenkins nustatytą „rizikos apetitą“, rizikų pobūdžių pasikeitimų neprognozuojama.

A. VEIKLA IR REZULTATAI

A.1. VEIKLA

Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma	Gyvybės draudimo UAB „SB draudimas“
Įmonės kodas	110081788 registruota Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registre
Adresas	Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius
Telefonas	(8~5) 236 27 23
El. paštas	info@sb.lt
Interneto svetainė	www.sb.lt
Priežiūros institucija	Lietuvos bankas, Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius (korespondencijai) Nemokama informacinė telefono linija 8 800 50 500 El. paštas info@lb.lt Interneto svetainė www.lb.lt
Išorės auditorius	“KPMG Baltics”, UAB, Lvivo g. 101, LT-08104 Vilnius Telefonas 8 5 210 26 00, el. paštas vilnius@kpmg.lt

2023 m. gruodžio 31 d. visos Bendrovės akcijos priklausė AB Šiaulių bankui, kurio akcijos yra listinguojamos NASDAQ vertybinių popierių biržos Baltijos Oficialiajame sąrašė. Bendrovės patronuojančiosios įmonės registruotas adresas yra Tilžės g. 149, LT-46348, Šiauliai, interneto svetainė: www.sb.lt.

2023 m. gruodžio 1 d. AB Šiaulių bankas (toliau – Bankas) ir AB „Invalda INVL“ užbaigė mažmeninių verslų sujungimo sandorį pagal 2022 m. lapkričio 22 d. pasirašytą sutartį (toliau – Sandoris). Pagal šį Sandorį Bendrovė įsigijo gyvybės draudimo paslaugų verslą iš UADB „INVL Life“ ir taip praplėtė savo turėtą verslą.

Bendrovė, įgyvendindama Sandorį, 2023 m. įsteigė filialus Estijoje ir Latvijoje.

Be to, Bankas, siekdamas efektyvaus Banko ir jo patronuojamųjų įmonių, tarp jų Bendrovės (toliau – Grupės įmonės), darbo organizavimo ir žmogiškųjų resursų įveiklinimo, kompetencijos koncentravimo, panašių funkcijų sinergijų kuriamos vertės išnaudojimo, įgyvendino struktūrinius pokyčius ir Grupės įmonės perėjo prie dalies funkcijų centralizavimo. Nuo 2023 m. gruodžio 1 d. pardavimų, klientų aptarnavimo, teisės, informacinių technologijų administravimo ir priežiūros bei kai kurias kitas funkcijas vykdo Banke ir Grupės įmonėse centralizuotos pareigybės.

Bendrovė savo veiklą vykdo Lietuvoje, per filialus Latvijoje ir Estijoje, taip pat turi teisę teikti paslaugas neįsteigusi filialo Latvijoje, Airijoje ir Norvegijoje.

Bendrovės reikšmingos draudimo rūšys

2023 m. Bendrovė vykdė šių draudimo grupių veiklą:

Mokumas II draudimo grupė	Produktų grupė	Galimos papildomos apsaugos priskiriamos sveikatos draudimui ¹
Gyvybės draudimas su dalyvavimu draudiko pelne	Gyvybės kaupiamasis draudimas	Mirties dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Nedarbingumo dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Traumų draudimas, Visiško ir nuolatinio darbingumo netekimo draudimas, Kritinių ligų draudimas
	Universalus gyvybės draudimas/ Universalus gyvybės draudimas su garantuotomis palūkanomis/ Pensijų anuitetų draudimas ²	Mirties dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Nedarbingumo dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Traumų draudimas, Kritinių ligų draudimas, Visiško ir nuolatinio darbingumo netekimo draudimas
Investicinis gyvybės draudimas	Gerovės valdymas	-
	Investicinis gyvybės draudimas su vienkartinė įmoka	Mirties dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Nedarbingumo dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Traumų draudimas, Visiško ir nuolatinio darbingumo netekimo draudimas, Gydyimo išlaidų draudimas, Kritinių ligų draudimas
	Investicinis gyvybės draudimas	Mirties dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Nedarbingumo dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Traumų draudimas, Visiško ir nuolatinio darbingumo netekimo draudimas, Gydyimo išlaidų draudimas, Kritinių ligų draudimas
Kitas gyvybės draudimas	Rizikinis draudimas	Kritinių ligų draudimas, Mirties dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Nedarbingumo dėl nelaimingo atsitikimo draudimas, Traumų draudimas, Visiško ir nuolatinio darbingumo netekimo draudimas
	Anuitetai (išmokėjimo fazėje)	-

A.2. DRAUDIMO VEIKLOS REZULTATAI

Per 2023 metus Bendrovė iš viso pasirašė 14.393.874 EUR gyvybės draudimo įmokų, iš kurių 13.737.857 EUR pasirašyta Lietuvoje, 381.986 EUR Latvijoje, 274.031 EUR Estijoje. Bendrovės bendra draudimo įmokų suma palyginti su 2022 metais (10.546.429 EUR), išaugo 36,5 proc. Bendrovė per 2023 metus patyrė draudimo veiklos išlaidų 7.322.018 EUR, tai yra 64,7 proc. daugiau nei per 2022 metus (4.446.348 EUR) (1 lentelė).

1 lentelė. Draudimo veiklos pajamos ir draudimo veiklos išlaidos, be perdraudikų dalies, EUR.

Draudimo grupė	Draudimo veiklos pajamos		Draudimo veiklos išlaidos	
	2023	2022	2023	2022
Gyvybės draudimas su dalyvavimu draudiko pelne	1.265.891	1.364.935	1.311.175	1.100.089
Investicinis gyvybės draudimas	10.478.600	7.144.910	5.283.942	2.788.321
Kitas gyvybės draudimas	682.516	551.337	109.204	111.942
Sveikatos draudimas	1.966.867	1.485.247	617.697	445.996
Iš viso	14.393.874	10.546.429	7.322.018	4.446.348

Tvyranti įtampa dėl besitęsiančio karo Ukrainoje, prognozuojamas ekonomikos lėtėjimas ilgino klientų apsisprendimą prisiimant ilgalaikius išpareigojimus. Metų eigoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės pristatyti siūlymai dėl mokesčių pertvarkos, tarp jų – siūlymas atsisakyti lengvatų ilgalaikio gyvybės draudimo įmokoms, argumentuojant, kad mokestinės paskatos neatneša naudos visuomenei, įneša daug sumaišties ir neapibrėžtumo. Tačiau ši priemonė yra aktuali ir patraukli gyventojams, kuriuos kaupti per gyvybės draudimą skatina jo teikiamos naudos — galimybė gauti išmoką atsitikus nelaimei, per ilgą laiką sukaupti pensijai, vaikų mokslams ar kitiems ateities planams, papildomas kritinių ligų draudimas.

¹ Galimybė pasirinkti papildomas apsaugas yra nurodoma konkretaus draudimo produkto (ar produktų grupės) nuostatose, kurios yra viešai skelbiamos Bendrovės interneto svetainėje.

² Pensijų anuitetas (PA).

Bendrovės darbuotojai 2023 metais skyrė daug dėmesio ir įdėjo daug pastangų, kad būtų sklandžiai įgyvendintas Sandoris, bet taip pat užtikrino, kad būtų išlaikytas ir pasiektas 30,3 proc. pasirašytų draudimo įmokų augimo tempas. Labiausiai augo investicinio gyvybės draudimo ir kito gyvybės draudimo pajamos.

Draudimo veiklos išlaidų augimui pagrindinės įtakos turėjo išaugusios išmokos nutraukus draudimo sutartis ir jos sudarė didžiąją išmokų dalį (65 proc.).

Didžiąją dalį draudimo išmokų, mokamų įvykus draudžiamajam įvykiui, sudarė draudimo išmokos pasibaigus draudimo sutarties terminui (64 proc.), draudimo išmokos dėl nelaimingų atsitikimų (24 proc.) ir draudimo išmokos mirties atveju (12 proc.).

A.3. INVESTAVIMO REZULTATAI

2023 m. Bendrovės bendras grynasis investicinės veiklos pelnas sudarė 8.113.368 EUR (2 lentelė).

2 lentelė. Bendrovės grynasis investicinės veiklos pelnas pagal finansines ataskaitas, EUR

	2023.2.12.31	2022.12.31 (perskaičiuota)
Investicinės veiklos pelnas	404.238	164.287
Pelnas iš kitų gyvybės draudimo veiklos investicijų*	7.709.130	-4.990.004
Iš viso	8.113.368	-4.825.717

*Turto, susijusio su draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjams, sutartimis, investavimo rezultatas

Investicinės veiklos grynasis rezultatas 2023 m. palyginti su 2022 m. padidėjo 239.951 EUR, o rezultatas iš kitų gyvybės draudimo veiklos investicijų padidėjo 12.699.134 EUR.

2023-ieji buvo skirtingų turto klasių brangimo metai. Lėtėjanti infliacija ir šviesiomis spalvomis piešiamos perspektyvos dirbtinio intelekto srityje paskatino didelį investuotojų optimizmą. Teigiamos investuotojų nuotaikos ypač stipriai pasireiškė per paskutinį praėjusių metų ketvirtį, kai akcijų verčių prieaugiai siekė dviženklus dydžius. Infliacijos mažėjimas sutapo su suprastėjusiais lūkesčiais dėl pasaulio ekonomikos perspektyvų. Toks aplinkybių pasikeitimas pakurstė centrinių bankų svarstymą apie aukštų palūkanų normų mažinimą, kas yra palanki žinia investuojantiems tiek į akcijas, tiek į obligacijas.

Bendrovės investicinės veiklos rezultatai pagal pajamų ir išlaidų pobūdį yra pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos rezultatai pagal pajamų ir išlaidų pobūdį, EUR

Investicinės veiklos pajamos (išlaidos)	2023.12.31	2022.12.31 (perskaičiuota)
grynasis nerealizuotas pelnas (nuostoliai)	145.025	-148.287
grynasis realizuotas pelnas (nuostoliai)	-3.055	-
kuponų palūkanos	381.964	391.056
terminuotųjų indėlių palūkanos	9.500	16.277
vertės pasikeitimas dėl valiutų kursų pokyčių	-496	-
investicijų valdymo mokesčiai	-128.700	-107.759
kitos investicinės pajamos	-	13.000
Iš viso	404.238	164.287

Didžiausią dalį investicinio portfelio pajamų 2023 m. sudarė vertybinių popierių kuponų palūkanos. Pagrindinės išlaidos – investicijų valdytojui sumokėti mokesčiai už investicijų valdymą (3 lentelė).

4 lentelėje yra pateiktos investicinio portfelio pajamos ir išlaidos pagal turto klases, o 5 lentelėje Bendrovės investicijos pagal turto objektus.

**4 lentelė. Investicinio portfelio pajamos ir išlaidos sugrupuotos pagal turto klases, EUR
2023 m.**

Investicinės veiklos pajamos, išlaidos pagal turto klases	Vyriausybių vertybiniai popieriai	Įmonių obligacijos	Terminuotieji indėliai	Investicinių fondų investiciniai vienetai	Akcijos	Iš viso
Pajamos	147.870	363.230	9.500	157.138	-	677.738
Išlaidos	-71.243	-113.317	-	-85.007	-3.933	-273.500
Iš viso	76.627	249.913	9.500	72.131	-3.933	404.238

2022 m.

Investicinės veiklos pajamos, išlaidos pagal turto klases	Vyriausybių vertybiniai popieriai	Įmonių obligacijos	Terminuotieji indėliai	Investicinių fondų investiciniai vienetai	Akcijos	Iš viso
Pajamos	147.870	363.230	16.277	157.138	-	677.738
Išlaidos	-71.243	-113.317	-	-85.007	-3.933	-273.500
Iš viso	76.627	249.913	16.277	72.131	-3.933	164.287

5 lentelė. Bendrovės investicijos pagal turto objektus, EUR

Investicijų objektai	2023.12.31	2022.12.31
Vyriausybių vertybiniai popieriai	12.732.517	5.569.949
Įmonių obligacijos	6.048.631	8.726.307
Investicinių fondų investiciniai vienetai	13.599.361	-
Terminuotieji indėliai	500.000	500.000
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	5.094.711	1.153.595
Iš viso	37.975.220	15.949.851

Bendrovė investicinio portfelio lėšų neinvestuoja į išvestines finansines priemones.

A.4. KITOS VEIKLOS REZULTATAI

Bendrovė per 2023 m. negavo kitų reikšmingų pajamų ir nepatyrė reikšmingų išlaidų, kurios nėra draudimo veiklos ar investicinės veiklos pajamos ir išlaidos.

A.5. KITA INFORMACIJA

Kitos reikšmingos informacijos nėra.

B. VALDYMO SISTEMA

B.1. BENDRO POBŪDŽIO INFORMACIJA APIE VALDYMO SISTEMĄ

Bendrovės valdymo organai yra:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Bendrovės valdyba (kolegialus valdymo organas, vykdamas ir priežiūros funkcijas);
- Bendrovės vadovas – direktorius (vienasmenis valdymo organas).

Bendrovėje veikia Bendrovės valdybos sprendimu sudarytas patariamasis organas – Rizikos valdymo komitetas. Investicinius sprendimus priima Investicinis komitetas.

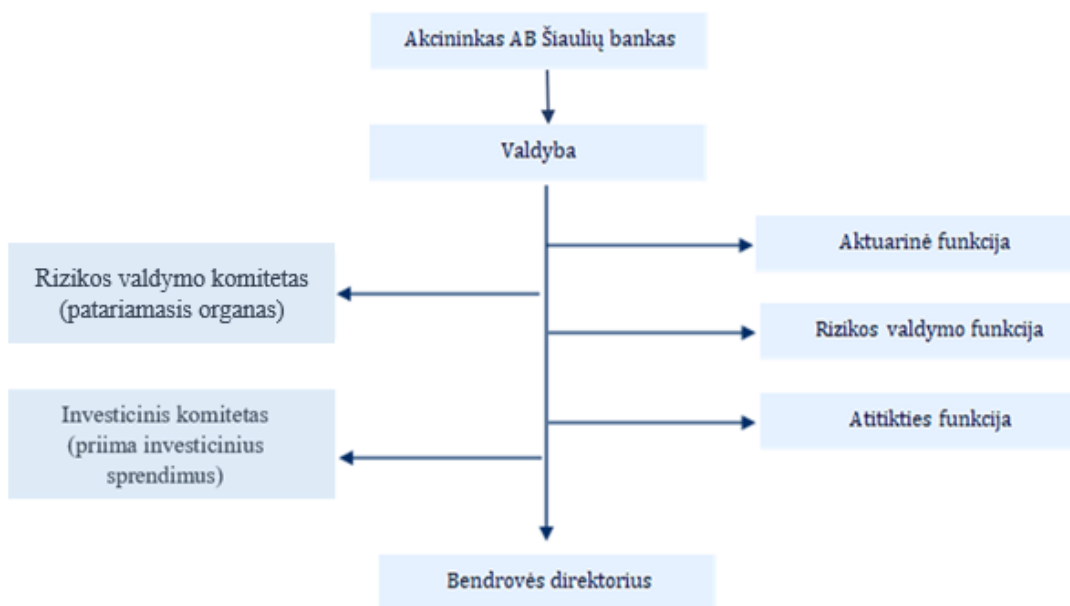
Bendrovės valdymo sistemą sudaro skaidri valdymo (organizacinė) struktūra ir veiksminga informacijos perdavimo užtikrinimo sistema.

Bendrovės valdymo sistema apima ir šias pagrindines funkcijas:

- Rizikos valdymo – atlieka Rizikos valdymo vadovas ir Rizikos valdymo specialistas;
- Aktuarinę – atlieka Aktuarinės funkcijos vadovas;
- Vidaus audito – užtikrina AB Šiaulių banko Vidaus audito tarnybos vadovas;
- Atitikties – atlieka Atitikties vadovas ir Atitikties ekspertas.

Bendrovės valdymo sistema (1 paveikslas) atitinka Bendrovės veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą bei yra pagrįsta atskaitingumo ir informavimo principais.

1 paveikslas. Bendrovės valdymo sistema

Visi Bendrovėje vykstantys procesai ir vykdomos procedūros yra reglamentuotos bei aprašytos Bendrovės vidaus dokumentuose, kuriuos tvirtina Bendrovės valdyba arba Bendrovės direktorius. Bendrovė taip pat vadovaujasi ir AB Šiaulių banko, kaip vienintelio Bendrovės akcininko, tvirtinamais vidaus dokumentais, kuriuose nurodomos tiesioginio taikymo sąlygos (nuostatos) Bendrovei.

Šiuose dokumentuose yra apibrėžiami jų tikslai, atliktinos užduotys bei už jas atsakingi asmenys, kontrolės procedūros ir priemonės, atskaitomybė bei informavimas, atsakomybė, kitų darbuotojų pareiga informuoti pagrindines funkcijas atliekančius asmenis apie faktus, susijusius su jų pareigų atlikimu, įskaitant AB Šiaulių banko informavimo pareigą ir apimtį, kt.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės organas. Nuo 2013 m. kovo 3 d. Bendrovės visų akcijų savininkas yra vienas juridinis asmuo – AB Šiaulių bankas, kurio raštiški sprendimai prilygsta visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams.

Valdyba

Bendrovėje svarbiausius sprendimus priima Bendrovės valdyba.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas, atsakingas už Bendrovės veiklos plėtojimo strategijos formavimo, jos įgyvendinimo organizavimo bei akcininkų interesų atstovavimą ir apsaugą.

Bendrovės valdybą sudaro 3 (trys) nariai, kuriuos 4 (ketveriems) metams renka vienintelis akcininkas.

Bendrovės valdyba yra atsakinga už saugios ir stabilios veiklos bei skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo užtikrinimą. Bendrovės valdyba aktyviai dalyvauja Bendrovės valdyme, o kiekvienas Bendrovės valdybos narys koordinuoja jam priskirtą sritį.

Bendrovės valdyba yra informuojama apie rizikas, su kuriomis susiduria Bendrovė, įvykusius pokyčius, kilusias ar galinčias kilti grėsmes, Bendrovės veiklos rezultatus, vidaus kontrolės sistemą.

Bendrovės valdyba analizuoja ir įvertina finansinėse ataskaitose, taip pat vidaus audito, rizikos valdymo, aktuarinėse ir atitikties ataskaitose pateiktą informaciją ir atsižvelgdama į pateiktas rekomendacijas priima sprendimus dėl Bendrovės veiklos tobulinimo, papildomų priemonių diegimo ir pan.

Vadovas

Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas.

Bendrovės vadovas organizuoja kasdienę Bendrovės veiklą, vienintelio akcininko sprendimų, valdybos nutarimų vykdymą, personalo valdymo politikos įgyvendinimą, operatyvinių klausimų, iškilusių praktinėje Bendrovės veikloje, sprendimą.

Bendrovės vadovas veikia Bendrovės vardu: savo kompetencijos ribose sudaro sandorius, atstovauja Bendrovę teismuose, valstybinėse institucijose, santykiuose su fiziniais ir juridiniais asmenimis, atlieka juridinius veiksmus, užtikrinančius Bendrovės ūkinę komercinę veiklą. Bendrovės vadovas taip pat atsako už akcininkų – nematerialiųjų akcijų savininkų asmeninių vertybinių popierių sąskaitų tvarkymą.

Rizikos valdymo komitetas

Rizikos valdymo komitetas – tai Bendrovės valdybos sprendimu sudarytas komitetas, kuris veikia kaip patariamasis valdybos organas rizikos valdymo klausimais: analizuoja rizikas, su kuriomis susiduria Bendrovė, stebi rizikos valdymą visose rizikos srityse, teikia pasiūlymus Bendrovės valdybai rizikos valdymo ir vidaus kontrolės klausimais. Rizikos valdymo komiteto tikslas – siekti, kad Bendrovės veikla būtų efektyvi, joje veiktų veiksminga rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistema, būtų vertinamas ir užtikrinamas rizikos lygis, atitinkantis Bendrovės rizikos apetitą.

Investicinis komitetas

Komitetas yra kolegialus sprendimų priėmimo organas, atsakingas už sprendimų dėl Bendrovės valdomo turto priėmimą bei Bendrovės klientų (draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų) interesų atstovavimą ir apsaugą. Komitetas yra nuolat veikiantis nestruktūrinis Bendrovės padalinys. Komiteto tikslas – vadovaujantis investavimo politikomis, strategijomis, gerosios praktikos standartais ir rizikos valdymu, užtikrinti Bendrovės valdomo turto tikslus, investavimo strategiją ir rizikos ribojimus atitinkančių investicinių sprendimų priėmimą ir vykdyti priimtų investicinių sprendimų įgyvendinimo priežiūrą.

Pagrindines funkcijas atliekančių asmenų pareigos ir atskaitomybė

Aktuarinės funkcijos vadovas, Rizikos valdymo vadovas ir Atitikties vadovas yra tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi Bendrovės valdybai. Vidaus auditas yra atliekamas objektyviai ir nepriklausomai nuo kitų veiklos funkcijų. Vidaus audito funkcija yra atskaitinga AB Šiaulių Banko Audito komitetui, taip pat atskaitinga Bendrovės valdybai.

Pagrindines funkcijas atliekančių asmenų pareigos nustatytos jų funkcijas reglamentuojančiuose Bendrovės vidaus teisės aktuose (tvarkose, taisyklėse) ir pareiginiuose nuostatuose.

Aktuarinės funkcijos vadovas užtikrina, kad draudimo įmokos ir draudimo techniniai atidėjiniai būtų skaičiuojami pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus, vertina duomenų, naudojamų techninių atidėjinių skaičiavimui, pakankamumą ir kokybę, atlieka bendros draudimo rizikos prisiėmimo politikos, perdraudimo sutarčių tinkamumo vertinimą, prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, visų pirma tiek, kiek tai susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, ir prie Bendrovės savo rizikos ir mokumo vertinimo.

Rizikos valdymo vadovo pareigos yra Bendrovės rizikos valdymo sistemos organizavimas, Bendrovės rizikos valdymo procesų įgyvendinimo kontrolė bei rizikos valdymo funkcijos Bendrovėje įgyvendinimas.

Vidaus auditas sistemingai ir visapusiškai vertina bei skatina gerinti Bendrovės rizikos valdymo, kontrolės ir priežiūros procesų veiksmingumą ir taip padeda įgyvendinti organizacijai keliamus tikslus.

Atitikties vadovas yra atsakingas už reguliariai atliekamą atitikties rizikos vertinimą ir rizikos vertinimu pagrįsto metodo (angl. *risk-based-approach*) taikymą, siekiant nustatyti pagrindinius atitikties priežiūros ir konsultavimo atitikties klausimais aspektus bei Bendrovės patvirtintų, įgyvendinamų ir palaikomų priemonių ir procedūrų, skirtų atitikties rizikai ir kitai su tuo susijusiai rizikai nustatyti, taip pat priemonių ir procedūrų, skirtų šiai rizikai mažinti, nuolatinį stebėjimą ir vertinimą, bei neatitikties prevencijos priemonių tinkamumo vertinimą.

Pagrindines funkcijas atliekantys asmenys nuolat rengia ir teikia Bendrovės valdybai ataskaitas apie savo veiklą.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvykė reikšmingi valdymo sistemos pokyčiai

2023 m. įvyko reikšmingas valdymo sistemos pokytis – nuo 2023 m. gruodžio 1 d. buvo panaikinta Bendrovės stebėtojų taryba, kurios funkcijas perėmė Bendrovės valdyba.

Informacija apie administracinio, valdymo ir priežiūros organo, darbuotojų atlyginimų politiką ir praktiką

Bendrovėje taikoma AB Šiaulių banko grupės *Atlygio politika*, kuria siekiama skatinti patikimą ir veiksmingą rizikų valdymą. Politika skatinamas atsakingas verslas, sąžiningas elgesys su klientais ir interesų konfliktų vengimas. Pagrindiniai *Atlygio politikos* principai yra vidinis teisingumas ir išorinis konkurencingumas, taip pat skaidrumas ir lankstumas.

Bendrovė naudoja šiuos atlygio sistemos elementus: pareiginis atlyginimas (pastovus atlygis); kintamasis atlygis: metinis kintamasis atlygis, priedai, vienkartinės premijos, priemokos bei kitos pašalpos ir vienkartinės išmokos (išmokos, nesusijusios su Bendrovės rezultatais), papildomos naudos.

Bendrovėje visiems darbuotojams yra mokamas pastovus (pareiginis) atlyginimas.

Bendrovės darbuotojams, vykdančioms pardavimo funkcijas, prie fiksuoto darbo užmokesčio gali būti mokamos priemokos, priklausančios nuo pasiektų rezultatų.

Darbuotojams, kurie turi reikšmingos įtakos Bendrovės prisiimamai rizikai, gali būti skiriamas kintamas atlygis vadovaujantis Atlygio politika. Pagrindines funkcijas atliekančių asmenų kintamas atlygis nepriklauso nuo jų kontroliuojamų veiklos padalinių ir sričių veiklos rezultatų.

Visi Bendrovės darbuotojai, kurie dirba ilgiau negu išbandymo terminą, turi teisę dalyvauti *Pensijų programoje* arba *Investicinio gyvybės draudimo programoje*, kuomet dalį įmokos moka Bendrovė.

Informacija apie reikšmingus sandorius, ataskaitiniu laikotarpiu sudarytus su akcininkais, didelę įtaką įmonei darančiais asmenimis, administracinio, valdymo ir priežiūros organo nariais

Atliekant reikiamus veiksmus dėl aukščiau minėto Sandorio, Bendrovės akcininkas priėmė sprendimą padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą iki 26.012.800 EUR. Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį kitų reikšmingų sandorių su akcininkais, didelę įtaką įmonei darančiais asmenimis, administracinio, valdymo ir priežiūros organo nariais nesudarė.

B.2. KOMPETENCIJOS IR TINKAMUMO REIKALAVIMAI

Bendrovės valdybos narių, direktoriaus (toliau – Vadovų) bei pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumas eiti pareigas yra vertinamas vadovaujantis Bendrovės valdybos patvirtintu Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo tvarkos aprašu.

Specifinių Bendrovės reikalavimų, keliamų veiksmingai įmonei vadovaujantiems ar kitiems už pagrindines funkcijas atsakingiems asmenims dėl įgūdžių, žinių ir patirties, aprašymas

Bendrovės valdybos nariai turi būti nepriekaištingos reputacijos, jų kvalifikacijos ir kompetencijos turi pakakti, kad jų kolegialiai priimti sprendimai ir veiksmai užtikrintų veiksmingą Bendrovės valdymą ir priežiūrą. Bendrovės valdybos nariai bendrai turi turėti patirties ir žinių draudimo ir finansų rinkų, verslo strategijos ir modelio, valdymo ir teisinės sistemos, finansinės ir aktuarinės analizės srityse.

Pagrindines funkcijas atliekantiems asmenims taikomi nepriekaištingos reputacijos ir kvalifikacijos reikalavimai.

Vertinant Vadovų ar pagrindines funkcijas atliekančių asmenų kvalifikaciją ir patirtį, atsižvelgiama į įgytą išsilavinimą, praktinę darbo patirtį, dalyvavimą kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose, konferencijose, stažuotėse ir/ar pan., specifinius įgūdžius ir žinias, kalbų mokėjimą.

Specifinių įmonės procedūrų, kuriomis įvertinama įmonei veiksmingai vadovujančių ar kitų už pagrindines funkcijas atsakingų asmenų kompetencija ir tinkamumas, aprašymas

Už Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimą atsakingas AB Šiaulių banko Personalo departamentas, kadangi personalo valdymo funkcija yra centralizuota Banke. Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumas eiti pareigas vertinamas prieš jiems pradėdant eiti pareigas (pirminis vertinimas) ir po tam tikrų įvykių, galinčių turėti įtakos Vadovų ar pagrindines funkcijas atliekančio asmens tinkamumui eiti pareigas arba periodiškai (pakartotinis vertinimas).

Vertinant Vadovų ar pagrindines funkcijas atliekančių asmenų reputaciją, atsižvelgiama į aplinkybių, galinčių turėti įtaką asmens reputacijai, visumą: teistumą, atliekamą (atliktą) teisėsaugos ar kitų institucijų tyrimą, taikomas / taikytas sankcijas, nušalinimą nuo vadovavimo juridiniam asmeniui, piniginių prievolių nevykdymą, kitas reikšmingas aplinkybes.

Atliekant vertinimą, Bendrovės vadovas, valdybos nariai ar pagrindines funkcijas atliekantis asmenys privalo pateikti Lietuvos banko nustatytos formos „Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio vadovo ir pagrindines funkcijas atliekančio asmens anketą“, išsipareigojimą nedelsiant pranešti apie visus pokyčius, galinčius turėti įtakos asmens tinkamumui eiti pareigas, ir kitus reikalingus dokumentus.

Bendrovės vidaus dokumentuose yra įtvirtintos nuostatos, reglamentuojančios interesų konfliktų prevenciją tiek aukščiausiu valdymo lygmeniu, tiek ir žemesniuose lygmenyse.

B.3. RIZIKOS VALDYMO SISTEMA, ĮSKAITANT SAVO RIZIKOS IR MOKUMO ĮVERTINIMĄ

Bendrovės rizikos valdymo sistema, rizikos valdymo principai, strategija, tikslai, procesai, atsakomybės, rizikų rūšys apibrėžiami Bendrovės vidaus dokumentuose.

Rizikos valdymo tikslai – nuolat atpažinti (identifikuoti), vertinti (analizuoti), kontroliuoti bei atskleisti visas rizikų rūšis vykdant Bendrovės veiklą bei siekiant strateginių tikslų, užtikrinti perspektyvinį rizikos vertinimą.

Bendrovė siekia išlaikyti priimtina rizikų lygį, kad netikėti pokyčiai ekonominėje aplinkoje, rinkos kintamųjų svyravimai, netikėti įvykiai Bendrovės vidaus procesuose ir sistemose nesukeltų pavojaus stabiliai Bendrovės veiklai ir nesutrikdytų pasitikėjimo Bendrove.

Veiksminga rizikos valdymo sistema yra esminis elementas kontroliuojant neapibrėžtumus ir užtikrinant, kad Bendrovė būtų pasirengusi galimoms grėsmėms ateityje. Rizikos valdymo sistema – tai metodų, procesų, informavimo procedūrų visuma, būtina nuolat nustatyti, įvertinti, valdyti, stebėti rizikas ir informuoti apie jas. Esminiai rizikos valdymo sistemos elementai:

- Vidinė aplinka – Bendrovės vidaus aplinka, apimanti vidinę kultūrą, rizikos valdymo filosofiją, etikos vertybes, nustatanti principus, kuriais remiantis turi būti vykdomas rizikos valdymas.
- Tikslų, strategijos nustatymas – procesas, kurio metu nustatomi Bendrovės tikslai ir strategija, apibrėžiamas rizikos apetitas.

- Rizikos valdymo procesas – cikliškas procesas, kurio metu identifikuojamos, prioretizuojamos, vertinamos, valdomos ir stebimos rizikos, užtikrinamas tinkamas informavimas.

Efektyviai rizikos valdymo sistemai įgyvendinti naudojamas Trijų linijų modelis. Šis modelis užtikrina, kad atsakomybės būtų aiškiai apibrėžtos bei būtų užtikrintas funkcijų nepriklausomumas.

Pagal apibrėžtą Trijų linijų modelį:

- Verslo padaliniai (pirmoji linija) yra atsakingi už rizikos prisiėmimą pagal valdybos nustatytas ribas, rizikos valdymo priemonių įgyvendinimą, su rizikomis susijusios informacijos teikimą.
- Antrosios linijos funkcijos užtikrina kontrolę, stebėseną, konsultacijas, informacijos teikimą Bendrovės valdybai bei rizikos valdymo sistemoms palaikymą ir tobulinimą.
- Trečioji linija (vidaus auditas) vertina rizikos valdymo sistemos veiksmingumą ir teikia rekomendacijas dėl jos tobulinimo.

Atsižvelgiant į identifikuotas rizikas Bendrovėje yra parengtos tvarkos, metodologijos kiekvienai rizikai, rizikų grupei, pagal kurias yra užtikrinamas rizikos vertinimas, stebėjimas, valdymas (reagavimas) ir ataskaitų teikimas (informavimas). Taip pat yra numatyti tam tikros rizikos valdymo metodai, vertinimo procedūros, kontrolės procesai, nustatyti riziką ribojantys limitai, Bendrovės vadovybės ir darbuotojų funkcijos vertinant ir valdant rizikas. Bendrovėje rizikų valdymą reglamentuojantys vidaus dokumentai nuolat peržiūrimi, vertinami ir koreguojami, atsižvelgiant į naujausius vidinius bei išorinius pokyčius.

Bendrovė taiko standartinę formulę rizikų kapitalo reikalavimams apskaičiuoti.

Savo rizikos ir mokumo vertinimas

Savo rizikos ir mokumo vertinimas (toliau – SRMV) Bendrovėje yra atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus. Bendrovėje yra įdiegti ir vidaus dokumentuose aprašyti SRMV procesai, tinkami bei pakankami vertinimo metodai, atitinkantys Bendrovės organizacinę struktūrą ir rizikos valdymo sistemą. Bendrovė ne rečiau kaip kartą per metus ruošia SRMV ataskaitą, kurioje yra nurodoma visa informacija apie SRMV.

Draudimo veiklos priežiūros institucijai nurodžius ar Bendrovės Rizikos valdymo komitetui pasiūlius ir Bendrovės valdybai nusprendus, įvykus reikšmingiems rizikos pobūdžio pasikeitimams ir reikšmingiems rizikos įvykiams, taip pat esant požymiams, kad Bendrovės nuosavas kapitalas gali būti nepakankamas palyginus su Mokumas II kapitalo reikalavimais, turi būti atliekamas neeilinis SRMV.

SRMV apima visus struktūrinius Bendrovės padalinius ir yra sudėtinė verslo strategijos dalis, į kurią yra nuolat atsižvelgiama Bendrovei priimant strateginius sprendimus.

2023 m. SRMV vertinimas buvo atliktas du kartus. 2023-03-07 buvo patvirtinta reguliaraus SRMV ataskaita. 2023-06-16 buvo atliktas neeilinis SRMV vertinimas dėl UADB „INVL Life“ teisių ir pareigų perleidimo Bendrovei pagal AB Šiaulių Bankas ir AB „Invalda INVL“ mažmeninių verslų sujungimo Sandorį. Toliau informacija pateikta apie pastarąjį SRMV, kadangi jo metu buvo vertinamas Bendrovės rizikos profilis ir mokumo padėtis po verslų sujungimo ir jis atspindi dabartinį Bendrovės portfelį ir situaciją.

Bendrovės nuosavos lėšos, atsižvelgiant į verslo plane nustatytą Bendrovės veiklos strategiją, 3 (trejų) metų perspektyvoje yra pakankamos padengti mokumo kapitalo reikalavimą ir minimalų kapitalo reikalavimą. Bendrovė taip pat užtikrina nuolatinę atitiktį Mokumas II direktyvoje nustatytiems techninių atidėjinių reikalavimams.

Bendrovė visą veiklos planavimo laikotarpį – 3 (trejus) metus – tenkins Bendrovės valdybos nustatytą rizikos apetitą – 150 proc., t. y. tinkamos nuosavos lėšos yra daugiau negu 50 proc. didesnės už didžiausią iš šių trijų dydžių: minimalų kapitalo reikalavimą, mokumo kapitalo reikalavimą, vidinį rizikos kapitalo poreikį (SRMV kapitalo poreikį). Taip pat SRMV proceso metu yra nustatoma, ar ateinančius 3 (trejus) metus Bendrovė tenkins rizikų kapitalo reikalavimams nustatytas tolerancijos ribas.

Kurdama naują produktą ar investavimo kryptį, priimdama kitus strateginius sprendimus Bendrovė nustato, ar nebus prisiimama naujų rizikų, ar reikšmingai nepasikeis Bendrovėje identifiкуotos rizikos, ar Bendrovei nereikės papildomo kapitalo ir pan. Tokiu būdu Bendrovė užtikrina, kad Bendrovės rizikos pobūdis nepasikeis ir Bendrovė toliau tenkins nustatytus mokumo kapitalo reikalavimus.

Investuojant nuosavas bei techninius atidėjinius, pagal gyvybės draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka Bendrovei, dengiančias lėšas yra stebima, ar dėl konkrečios turto pozicijos reikšmingai nepadidės rizikų kapitalo reikalavimai. Bendrovė stebi rodiklius, dėl kurių gali pakisti rizikų kapitalo reikalavimai, o esant poreikiui priima atitinkamus sprendimus. Visi šie veiksmai užtikrina savalaikį reagavimą į susiklosčiusias situacijas.

Bendrovė kas ketvirtį apskaičiuoja mokumo kapitalo reikalavimą, tinkamas nuosavas lėšas bei mokumo koeficientą ir gautus rodiklius lygina su prognozuotais. Esant neatitikimams nustatomos jų priežastys. Šio palyginimo rezultatai bei rekomendacijos pateikiamos Bendrovės valdybai.

Bendrovės valdyba, priimdama verslo sprendimus, atsižvelgia į SRMV rezultatus bei remiasi bendra SRMV ataskaita. Jei verslo sprendimai ženkliai keičia Bendrovės rizikos pobūdį, Bendrovės valdyba gali nurodyti atlikti neeilinį SRMV.

B.4. VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Bendrovėje vidaus kontrolės veiksmingumas yra užtikrinamas turima vidaus kontrolės sistema: administracinėmis ir apskaitos procedūromis, vidaus kontrolės struktūra, tinkamais atsiskaitymo principais visais Bendrovės lygmenimis ir atitikties užtikrinimo funkcijos vykdymu.

Pagrindiniai Bendrovės vidaus kontrolės tikslai:

1. Operacinis tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės veikla būtų efektyvi, ir apsaugoti Bendrovę nuo galimų nuostolių;
2. Informacinis tikslas – užtikrinti, kad finansinė ir kita informacija, naudojama tiek Bendrovės viduje, tiek priežiūros tikslais ar kitų trečiųjų asmenų, būtų patikima, tinkama ir pateikiama nustatytu laiku;
3. Atitikties tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų Bendrovės strategiją, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei vidaus teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Bendrovės veiklos vidaus kontrolę užtikrina patikima ir tinkamai veikianti vidaus kontrolės sistema, kurią sudaro šie tarpusavyje susiję elementai:

- vidaus kontrolės aplinka (kultūra);
- vidaus kontrolės procedūros ir priemonės;
- atitikties užtikrinimo funkcija;
- informavimo sistema;
- vidaus kontrolės sistemos stebėjimas, vertinimas ir tobulinimas.

Bendrovėje vykdomos šios vidaus kontrolės rūšys:

- išankstinė vidaus kontrolė,
- specialioji (momentinė) vidaus kontrolė,
- paskesnioji vidaus kontrolė.

Vidaus kontrolės rūšys parenkamos ir taikomos atsižvelgiant į konkrečios veiklos pobūdį, nustatytus tikslus ar galimus Bendrovės nuostolius (rizikos pobūdį). Bendrovė vykdydama vidaus kontrolės procedūras derina kelias vidaus kontrolės rūšis.

Bendrovės vidaus kontrolės sistema stebima ir tobulinama nuolat, tai leidžia greitai identifikuoti ir pašalinti vidaus kontrolės sistemos trūkumus. Šį stebėjimą nuolat atlieka Bendrovės darbuotojai, jų vadovai.

Periodiniai patikrinimai leidžia įvertinti vidaus kontrolės sistemos tam tikroje veiklos srityje veiksmingumą, kontrolės priemonių efektyvumą. Šiuos patikrinimus atlieka vidaus auditas.

Bendrovės valdyba savo ruožtu atsakinga už vidaus kontrolės sistemos trūkumų pašalinimą.

Atitikties funkcija

Įgyvendindama atitikties funkciją, Bendrovės valdyba nustato pagrindinius principus ir reikalavimus, kuriais vadovaujasi, siekiant užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų draudimo įmonių veiklą reguliuojančius įstatymus ir kitus teisės aktus, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (angl. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*) ir Lietuvos banko nustatytas gaires ir pozicijas, gerąsias praktikas.

Bendrovėje už atitikties funkcijos įgyvendinimą atsakingas Atitikties vadovas.

Pagrindiniai atitikties priežiūros ir konsultavimo atitikties klausimais aspektai yra šie: teisės aktų, Bendrovės įstatų, valdybos nutarimų, Bendrovės direktoriaus įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų laikymosi ir įgyvendinimo vertinimas ir patarimas Bendrovės valdybai atitikties teisės aktams klausimais; teisės aktų pasikeitimų stebėjimas ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimas, atitikties rizikos nustatymas ir vertinimas; atitikties rizikos indikatorių stebėseną; neatitikties prevencijos priemonių, kurių ėmėsi Bendrovė, tinkamumo vertinimas, atitikties funkcijos rekomendacijų ir konsultacijų teikimas dėl interesų konfliktų prevencijos ir valdymo priemonių Bendrovėje ir kt.

Siekiant užtikrinti tinkamą atitikties funkcijos veikimą Bendrovėje, vadovaujama šiais principais:

- Bendrovėje atitikties organizavimas paremtas trijų linijų modelio įgyvendinimu, kurio tikslas – aiškiai atskirti teises ir pareigas organizuojant ir vykdant atitiktį Bendrovės kasdienėje veikloje;
- Bendrovės vadovai ir padalinių vadovai (darbuotojai) turi užtikrinti, kad jų koordinuojamose veiklos srityse (procesuose) ir padaliniuose Bendrovė veiktų tinkamai, kaip tai numatyta teisės aktuose, taip pat ir Bendrovės vidaus teisės aktuose. Padalinių vadovai (darbuotojai) atlieka jų veiklai (procesams) aktualių teisės aktų stebėseną, informuoja apie aktualius teisės aktų pasikeitimus kitus atsakingus savo padalinio darbuotojus;
- atitikties funkcija Bendrovėje vykdoma savarankiškai, nuolat ir nepertraukiamai;
- atitikties funkcijos darbuotojai savo funkcijas vykdo nepriklausomai, turėdami reikiamus įgaliojimus, pakankamus išteklius ir prieigas prie visos atitikties funkcijai vykdyti reikalingos informacijos.

Atitikties vadovas teikia periodines ataskaitas Bendrovės valdybai, konsultuoja Bendrovės darbuotojus atitikties klausimais, padeda rengti mokymus, teikia pagalbą atitikties funkcijos srityse, dalyvauja rengiant ir įgyvendinant naujas Bendrovės vidaus tvarkas ir procedūras, susirašinėjant su kompetentingomis institucijomis visais svarbiais teikiamų paslaugų arba vykdomos veiklos klausimais.

Atitikties vadovas yra atsakingas už reguliariai atliekamą atitikties rizikos vertinimą ir rizikos vertinimu pagrįsto metodo (angl. *risk-based-approach*) taikymą ir atitikties metinio plano parengimą.

Atitikties funkcija Bendrovėje veikia tiek ex-ante (iki atitinkamo teisės akto priėmimo), tiek ex-post (vertinami jau priimti teisės aktai ir Bendrovėje parengti teisės aktai, taikomos procedūros ir procesai) veikimo modeliais.

B.5. VIDAUS AUDITO FUNKCIJA

Vidaus audito funkcija perduota vykdyti Bendrovės vienintelio akcininko AB Šiaulių banko Vidaus audito tarnybai. AB Šiaulių banko Vidaus audito tarnybos vadovas paskirtas atsakingu už vidaus audito funkcijos įgyvendinimą Bendrovėje.

Vidaus audito tarnyba savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės vidaus audito praktikos standartais bei AB Šiaulių banko Stebėtojų tarybos patvirtinta Vidaus audito politika, kuri nustato pagrindinius vidaus audito organizavimo principus Banke ir jo patrunuojamosiose įmonėse, įskaitant ir Bendrovėje, kuriais vadovaujantis veikia Banko grupės centralizuota vidaus audito sistema, bei kitais vidaus audito veiklą reglamentuojančiais vidaus teisės aktais.

Vidaus audito tarnyba, vykdydama vidaus audito funkciją Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Banko Audito komiteto patvirtintu Banko grupės Strateginiu vidaus audito planu bei Bendrovės valdybos patvirtintu Metiniu vidaus audito planu.

Vidaus auditas atlieka tikslinius auditus, siekdamas sistemingai ir visapusiškai vertinti ir skatinti, gerinti Bendrovės rizikos valdymo, kontrolės ir priežiūros procesų veiksmingumą ir padėti įgyvendinti Bendrovei keliamus tikslus. Patikrinimų rezultatai, rekomendacijos bei rekomendacijų įgyvendinimo kontrolės rezultatai teikiami AB Šiaulių banko Audito komitetui bei Bendrovės valdybos nustatyta tvarka ir periodiškumu, tačiau ne rečiau kaip kartą per metus.

Vidaus audito tarnybos veikla ir jos kokybė nuolat vertinama.

Vidaus audito nepriklausomumas nuo audituojamos veiklos ir objektyvumas Bendrovėje yra užtikrinamas šiomis nuostatomis:

- Vidaus audito tarnybos funkcinė atskaitomybė AB Šiaulių banko Audito komitetui;
- Vidaus audito tarnybos teisė į objektyvų ir nepriklausomą audito apimtį nustatymą bei audito rezultatų pateikimą.

B.6. AKTUARINĖ FUNKCIJA

Aktuarinės funkcijos Bendrovėje pagrindinės užduotys yra šios:

- draudimo techninių atidėjinių skaičiavimo koordinavimas;
- tinkamos metodikos ir modelių bei tinkamų prielaidų, taikomų techniniams atidėjiniams skaičiuoti, užtikrinimas;

- duomenų, naudojamų skaičiuojant techninius atidėjinius, pakankamumo ir kokybės vertinimas;
- tiksliausio įverčio palyginimas su patirtimi;
- Bendrovės valdybos informavimas apie techninių atidėjinių skaičiavimo patikimumą ir tinkamumą;
- draudimo rizikos prisiėmimo politikos vertinimas;
- perdraudimo sutarčių tinkamumo vertinimas.

Taip pat, Bendrovės aktuarinė funkcija prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, visų pirma tiek, kiek tai susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, prie Bendrovės savo rizikos ir mokumo vertinimo, dalyvauja trumpalaikių ir ilgalaikių Bendrovės veiklos planų rengimo ir stebėsenos procese, renka, sistemina ir analizuoja informaciją apie Bendrovės draudimo veiklą, pelningumą ir konkurencinę padėtį draudimo rinkoje.

Aktuarinę funkciją vykdančias asmuo ne rečiau kaip kartą per metus teikia Bendrovės valdybai aktuarinės funkcijos ataskaitą.

B.7. VEIKLOS RANGA

Bendrovėje veiklos rangos vykdymo procesą, užsakomųjų paslaugų teikėjų vertinimo ir kontrolės procedūras reglamentuoja Bendrovės valdybos patvirtintas *Užsakomųjų paslaugų pirkimo ir valdymo tvarkos aprašas*.

Bendrovė yra nustačiusi, kad esminėmis arba svarbiomis funkcijomis ar veikla yra laikomos su pagrindine Bendrovės veikla, atsižvelgiant į veiklos svarbą, pobūdį ir mastą, susijusios funkcijos ar veikla, kurios daro įtaką Bendrovės:

- gebėjimui vykdyti draudimo veiklą ir teikti paslaugas draudėjams;
- veiklai ir jos rezultatams;
- reputacijai;
- veiklos tęstinumui.

Bendrovė neperleidžia esminių arba svarbių funkcijų ar veiklos paslaugų teikėjui, jeigu dėl to:

- iš esmės pablogėtų Bendrovės valdymo sistemos kokybė;
- reikšmingai ir nepagrįstai padidėtų operacinės rizikos lygis;
- pablogėtų Lietuvos banko galimybės stebėti, ar Bendrovė laikosi savo įsipareigojimų;
- nukentėtų draudėjams teikiamų paslaugų tęstinumas ir kokybė.

Bendrovė, ketindama perleisti esminę arba svarbią funkciją, vertina priešastis, nulėmusias atsiradusį poreikį pirkti užsakomąsias paslaugas, svarsto užsakomųjų paslaugų teikėjus, galinčius teikti perkamas užsakomąsias paslaugas, vertina svarstomą užsakomųjų paslaugų teikėją, svarsto išvadas ir argumentus dėl tinkamiausio užsakomųjų paslaugų teikėjo pasirinkimo, parengia teisės aktų reikalavimus atitinkančios užsakomųjų paslaugų sutarties projektą ir jį suderina su užsakomųjų paslaugų teikėju, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais apie tokį ketinimą informuoja Lietuvos banką.

Bendrovė vertindama paslaugų teikėją tikrina tokią informaciją apie jį (įskaitant, bet neapsiribojant): finansinė būklė ir patikimumas, kompetencija, ištekliai, patirtis, reputacija, koku būdu užtikrinamas kokybiškas užsakomųjų paslaugų teikimas esant ekstremalioms situacijoms, ar paslaugų teikėjas yra tos pačios grupės narys, ar gali kilti interesų konfliktas, užsakomųjų paslaugų teikėjo darbuotojų, atsakingų už užsakomųjų paslaugų sutarties įgyvendinimą, kvalifikacija, reputacija ir patirtis, kt. Užsakomųjų paslaugų teikėjų vertinimas atliekamas ne tik prieš sudarant su jais užsakomųjų paslaugų sutartis, bet ir periodiškai. Apie jau sudarytų užsakomųjų paslaugų sutarčių esminius pasikeitimus taip pat informuojamas Lietuvos bankas teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Paslaugų teikėjams yra taikomi tokie patys informacijos / duomenų saugumo ir konfidencialumo reikalavimai, kurie taikomi ir Bendrovei. Stebima, ar užsakomųjų paslaugų teikimas nepažeidžia Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų.

Bendrovė vertina rizikas (strateginę, operacinę, atitikties ir kt.), su kuriomis susiduria ar gali susidurti Bendrovė pirkdama užsakomąsias paslaugas iš užsakomųjų paslaugų teikėjo.

C. RIZIKOS POBŪDIS

Bendrovėje identifikuotos ir valdomos šios rizikos: gyvybės ir sveikatos draudimo (mirtingumo, išgyvenamumo, sergamumo, mirties dėl nelaimingo atsitikimo, traumų, galiojimo pabaigos, išlaidų, katastrofų), rinkos (palūkanų normos, valiutos, nuosavybės vertybinių popierių), likvidumo, kredito, turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo, koncentracijos, operacinė, strateginė ir reputacijos, atitikties, pinigų plovimo, teroristų finansavimo ir tarptautinių sankcijų, tvarumo, IT, modelių rizikos.

Bendrovė savo rizikos ir mokumo vertinimo metu yra nustačiusi, kad Bendrovės rizikos pobūdis reikšmingai nesiskiria nuo standartinėje formulėje naudojamo Mokumas II direktyvoje aprašyto rizikos pobūdžio. Strateginė ir reputacijos, turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo, atitikties, pinigų plovimo, teroristų finansavimo ir tarptautinių sankcijų, tvarumo, IT, modelių rizikos nėra vertinamos pagal standartinę formulę, todėl naudojami kiti šių rizikos vertinimo būdai – testavimas, scenarijų analizė, rizikos indikatorių kontrolė.

Siekdama stebėti, vertinti ir kontroliuoti gyvybės draudimo, sveikatos draudimo, rinkos, sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo, operacinę rizikas, Bendrovė skaičiuoja rizikų kapitalo reikalavimus pagal standartinę formulę. Kitos rizikos valdomos vidiniuose dokumentuose nurodytais metodais: limitų nustatymas ir laikymosi kontrolė, pagrindinių rizikos indikatorių nustatymas ir stebėseną, kontrolės procedūros veiklos procesuose, testavimas, kliento pažinimo procedūros, draudimo įmokų ir išmokų stebėseną.

Rizikoms, kurios yra įtrauktos į standartinę formulę, 2023 m. Bendrovė apskaičiavo mokumo kapitalo reikalavimą, lygų 28,45 mln. EUR.

Bendrovė per visą planavimo laikotarpį (2024-2026 m.) numato išlaikyti rizikos apetitą tenkinančius rizikos lygius. Bendrovė 2023 m. atlikusi Savo rizikos ir mokumo vertinimą, ataskaitoje konstatuoja, kad Bendrovėje nustatyti rizikos valdymo metodai yra pakankami, siekiant išlaikyti nustatytą rizikos pobūdį (rizikos lygius).

2023 m. Bendrovės turtas buvo investuojamas, laikantis Mokumas II direktyvos 132 straipsnyje išdėstyto rizikos ribojimo principo. Investuodama lėšas Bendrovė vadovaujasi apdairumo, atsargumo ir konservatyvumo principais. Bendrovė visas lėšas investuoja tik į tokį turtą ir tas priemones, kurių riziką Bendrovė gali tinkamai nustatyti, vertinti, stebėti, valdyti, kontroliuoti ir pranešti apie ją, taip pat deramai atsižvelgti į ją vertindama mokumo kapitalo reikalavimą. Investuodama lėšas, Bendrovė siekia investicijų saugumo ir kokybės. Tuo tikslu Bendrovėje yra nustatyti kriterijai, limitai ir apribojimai, kuriuos turi tenkinti pasirinkta investicija. Bendrovė užtikrina pakankamą turto likvidumą.

Bendrovė nuolat stebi ir esant poreikiui (investuodama turtą, pasikeitus kredito reitingams ir pan.) vertina, kaip rizikų lygis pasikeis dėl konkrečių investavimo sprendimų, konkrečių pasirinktų turto pozicijų.

C.1. DRAUDIMO VEIKLOS RIZIKA

Bendrovėje draudimo rizika yra apibrėžta, kaip nuostolių rizika arba rizika, susijusi su nepalankiais draudimo įsipareigojimų vertės pokyčiais, kurių priežastis – netinkamos kainų nustatymo ir atidėjinių sudarymo prielaidos.

Bendrovėje yra numatyti šie draudimo rizikos valdymo metodai: draudžiamo asmens draudimo rizikos vertinimas, draudimo įmokų pakankamumo vertinimas, limitų nustatymas, persidraudimas. Bendrovėje yra numatytos galimos draudimo įmokų nepakankamumo mažinimo bei šalinimo priemonės. Taip pat Bendrovėje yra numatyti atvejai, kuomet ji neprisiima draudimo rizikos.

Siekdama mažinti draudimo riziką, Bendrovė dalį prisiimamos draudimo rizikos perduoda perdraudikams (persidraudžia).

C.2. RINKOS RIZIKA

Bendrovė susiduria su rinkos rizika investuodama nuosavas lėšas bei lėšas pagal gyvybės draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka Bendrovei. Šios lėšos yra investuojamos į skolos vertybinius popierius, terminuotus indėlius bankuose, investicinių fondų investicinius vienetus. Dalis lėšų laikoma bankuose.

Rinkos rizika apima palūkanų normos, užsienio valiutų, nuosavybės vertybinių popierių, skirtumo, koncentracijos rizikas.

Bendrovė, siekdama mažinti rinkos riziką, investuoja į paprastus objektus, neinvestuoja į jokiais išvestines priemones ar priemones, kurias yra sunku stebėti, vertinti ar kontroliuoti.

Palūkanų normos rizika yra apibrėžta kaip rizika patirti nuostolių dėl rinkos palūkanų normos svyravimų, kurie gali sumažinti skolos vertybinių popierių (toliau – skolos VP) ir/ar padidinti techninių atidėjinių vertę.

Palūkanų normos rizika Bendrovėje yra valdoma apskaičiuojant galimą skolos vertybinių popierių nuvertėjimą, stebint galimo nuvertėjimo dydį, nustatant jam apribojimą, nustatant atitinkamus limitus naujai parenkamoms investicijoms. Savo rizikos ir mokumo vertinimo metu bei kas ketvirtį, siekiant apskaičiuoti mokumo kapitalo reikalavimą, yra apskaičiuojamas palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimas, naudojantis standartine formule.

Užsienio valiutų kursų rizika – tai nuostolių dėl nepalankių valiutos kurso pokyčių rizika.

2023 m. beveik visos draudimo sutartys buvo sudarytos eurais, išskyrus itin nedidelę dalį sutarčių, kurios buvo sudarytos JAV doleriais. Bendrovė riziką valdo derindama turimo turto ir prisiimtų įsipareigojimų struktūrą pagal valiutas. Kadangi įsipareigojimų valiuta suma nereikšminga, Bendrovė šiuo metu neinvestuoja nuosavų lėšų užsienio valiuta.

Investicinio draudimo įsipareigojimai, kai investavimo rizika tenka draudėjams, nesukuria valiutos rizikos, net jei dėl įsipareigojimų susitarta skirtingomis valiutomis. Netiesiogiai ši rizika gali pasireikšti dėl investicinio portfelio vertės sumažėjimo, patiriamo dėl valiutų kursų svyravimo – mažėjant investicijų vertei Bendrovės pajamos sumažėja dėl surenkamų mažesnių mokesčių, kurie yra proporcingi investicinio portfelio vertei.

Bendrovė savo rizikos ir mokumo vertinimo metu bei kas ketvirtį, siekiant apskaičiuoti mokumo kapitalo reikalavimą, apskaičiuoja užsienio valiutų kursų rizikos kapitalo reikalavimą, naudojantis standartine formule.

Skirtumo rizika – tai nuostolių dėl turto vertės svyravimo dėl pasikeitusios kredito vertės skirtumo (angl. *credit spread*) ar jos nepastovumo nerizikingų palūkanų normų struktūros pagal terminą atžvilgiu rizika.

Bendrovės skirtumo rizika valdoma, vertinant emitentų kreditingumą bei šių vertinimų tinkamumą, nuolat stebint kredito įvykius, nustatant limitus bei stebint jų vykdymą, vertinant galimą skolos vertybinių popierių vertės pasikeitimą (tuo pačiu būdu kaip ir palūkanų normos rizikos atveju).

Kas ketvirtį, siekiant apskaičiuoti mokumo kapitalo reikalavimą, yra apskaičiuojamas skirtumo rizikos kapitalo reikalavimas naudojantis standartine formule.

Nuosavybės vertybinių popierių rizika – tai rizika patirti nuostolių dėl turto ir įsipareigojimų vertės svyravimo dėl pasikeitusių nuosavybės vertybinių popierių rinkos kainų ar jų kintamumo.

Bendrovė nuosavų lėšų bei techninius atidėjinius pagal gyvybės draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka Bendrovei, dengiančių lėšų neinvestuoja į įmonių akcijas, todėl tiesiogiai šios rizikos Bendrovė nepatiria.

Nuosavybės vertybinių popierių rizika turi netiesioginę įtaką Bendrovės investicinio draudimo portfeliui: kai kurie sutarčių ir turto valdymo mokesčiai priklauso nuo investicinių kryptų grynosios turto vertės – investicinės krypties vertei sumažėjus, Bendrovė gauna mažesnes pajamas iš mokesčių. Investicinio draudimo investicinės krypties vertei sumažėjus, gali padidėti nutraukimų skaičius, taigi sumažėti Bendrovės investicinio draudimo turto ir pajamų vertė. Savo rizikos ir mokumo vertinimo metu bei kas ketvirtį, siekiant apskaičiuoti mokumo kapitalo reikalavimą, yra apskaičiuojamas nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimas, naudojantis standartine formule.

Koncentracijos rizika – visos rizikos pozicijos, kuriose nuostolių tikimybė yra pakankamai didelė, kad keltų grėsmę Bendrovės mokumui ar finansinei būklei.

Bendrovės koncentracijos rizika valdoma skaičiuojant faktinius koncentracijos rizikos rodiklius ir juos lyginant su koncentracijos rizikos limitais (vienam emitentui, subjektui, šaliai, sektoriui), naujai nustatant aktualius limitus, stebint turimų skolos vertybinių popierių kredito kokybę.

Siekiant, kad šios rizikos rizikos pobūdis nepadidėtų, investuojant lėšas atsižvelgiama į standartinėje formulėje nurodytas perviršio ribas, priklausomai nuo kredito reitingo. Bendrovė taip pat stebi faktorius, kurių Bendrovė negali kontroliuoti, pvz.: reitingo pablogėjimas, dėl ko galėtų padidėti koncentracijos rizika, o atsižvelgiant į susiklosčiusias situacijas priima atskirus sprendimus.

Bendrovė, investuodama į skolos vertybinius popierius, taip pat atsižvelgia į tai, ar Bendrovė jau yra investavusi į konkretų emitentą, ar tam tikros rizikos, įskaitant ir koncentracijos, kapitalo reikalavimai nepasikeis reikšmingai.

C.3. KREDITO RIZIKA

Kredito rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika dėl vertybinių popierių emitentų, sandorio šalių ir kitų subjektų mokumo būklės pokyčių ir įsipareigojimų nevykdymo.

Bendrovė valdo šių subjektų kredito riziką:

- bankų, kurių sąskaitose laikomi Bendrovės grynieji pinigai, ir (ar) su kuriais yra sudarytos terminuotų indėlių sutartys;
- elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigų, kurių sąskaitose laikomi Bendrovės grynieji pinigai;
- perdraudikų, su kuriais sudaromos persidraudimo sutartys;
- depozitoriumų, kuriuose saugomi Bendrovės vertybiniai popieriai;
- draudėjų, tarpininkų bei kitų subjektų, iš kurių yra gautinų sumų;
- emitentų, kurių vertybinių popierių vertė gali svyruoti dėl pasikeitusios kredito vertės skirtumo (angl. *credit spread*) ar jos nepastovumo nerizikingų palūkanų normų struktūros pagal terminą atžvilgiu.

Kredito rizika valdoma vertinant emitentų/sandorio šalių kreditingumą, įvertinant nustatyto kredito reitingo tinkamumą, nustatant limitus sandorio šalims, perdraudikams bei depozitoriumams, atliekant limitų laikymosi kontrolę.

C.4. LIKVIDUMO RIZIKA

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku ir efektyviai realizuoti investicijų ir turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus suėjus terminui.

Bendrovės likvidumo rizika valdoma diversifikuojant Bendrovės nuosavų lėšų ir lėšų, dengiančių techninius atidėjinius, investicijas, stebint ir kontroliuojant šią riziką bei skaičiuojant likvidumo rodiklius, užtikrinant nustatytą likvidumo rizikos limitų vykdymą, vertinant likvidumo rizikos valdymo proceso patikimumą (angl. *back-testing*), numatant veiksmus nenumatytais atvejais, gaunant garantijas ar sudarant laidavimo sutartis.

Būsimos įmokos

Bendrovė, vertindama tikėtiną pelną iš būsimų draudimo įmokų, suskirsto draudimo įsipareigojimus į tokius, pagal kuriuos jau sumokėtos įmokos ir į tokius, pagal kuriuos numatoma ateityje gauti įmokas, apskaičiuoja techninius atidėjinius be rizikos maržos taip pat kaip ir techninius atidėjinius, skirtus mokumui nustatyti, tik daroma prielaida, kad su esamomis draudimo sutartimis susijusios įmokos, kurias ateityje tikimasi gauti, negaunamos dėl kokios nors priežasties, išskyrus įvykusį draudžiamąjį įvykį, neatsižvelgiant į draudėjo juridines ar sutartines teises nutraukti draudimo sutartį, tai yra pagal draudimo sutartis mokamos draudimo įmokos lygios nuliui.

C.5. OPERACINĖ RIZIKA

Operacinė rizika apima nuostolių, atsirandančių dėl netinkamų arba nepavykusių vidaus procesų, darbuotojų ir/ar ne darbuotojų klaidų ir/ar neteisėtų veiksmų bei informacinių sistemų veiklos sutrikimų arba dėl išorės įvykių, riziką, tarp jų ir teisinę riziką, bet neapima dėl strateginių sprendimų kylančios rizikos ir reputacijos rizikos.

Bendrovės operacinė rizika valdoma ją nuolat stebint, registruojant operacinės rizikos įvykius ir juos analizuojant, vertinant struktūrinių padalinių veiklos operacinę riziką, nustatant rizikingiausias sritis, dėl kurių gali padidėti operacinės rizikos lygis; nustatant kontrolės procedūras ir kontroliuojant procesus. Bendrovėje yra nustatytos operacinės rizikos tolerancijos ribos – operacinės rizikos indikatoriai.

Savo rizikos ir mokumo vertinimo metu bei kas ketvirtį, siekiant apskaičiuoti mokumo kapitalo reikalavimą, yra vertinamas operacinės rizikos kapitalo reikalavimas naudojantis standartine formule.

C.6. KITA REIKŠMINGA RIZIKA

Kitos svarbios Bendrovės veiklai rizikos, kurioms nėra skaičiuojamas Mokumas II/SRMV kapitalo poreikis, vertinamos kokybiniais metodais, atliekant lyginamąją analizę ir kitais metodais.

Turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika – rizika patirti nuostolių dėl Bendrovės turto ir įsipareigojimų neatitikimo terminų, valiutos ir palūkanų normos atžvilgiu.

Rizika valdoma vertinant būsimų laikotarpių likvidumo spragas, nustatant limitus reinvestuojamo turto trukmei ir užtikrinant kontrolę, laikantis turto bei išsipareigojimų suderinamumo valiutos atžvilgiu, atliekant išsipareigojimų, išskirstytų pagal garantuojamas palūkanų normas, ir turto, išskirstyto pagal pajamingumo intervalus, lyginamąją analizę.

Tvarumo rizika – įvykiai ar situacijos, kylantys iš aplinkosaugos, socialinės aplinkos ar valdysenos sričių, kurie, tuo atveju jei įvyktų, gali turėti neigiamą poveikį Bendrovės turtui, finansinei padėčiai, reputacijai ir investicijų vertei.

Tvarumo rizika valdoma integruojant tvarumo klausimus į investavimo analizės ir sprendimų priėmimo procesus, skatinant suinteresuotųjų subjektų partnerystės ir įsitraukimo galimybes, kurios padeda tvarumo kriterijų valdymui investicijų valdymo veiklose, siekiant, kad subjektai, į kuriuos investuoja investicinės kryptys ar klientų portfeliai, tinkamai atskleistų klausimus, susijusius su tvarumu, vykdant neigiamą investicijų atranką, nustatant pagrindinius rizikos indikatorius ir stebint jų reikšmes.

Atitikties rizika – rizika, kad Bendrovės veikla neatitiks draudimo įmonių veiklą reguliuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (angl. European Insurance and Occupational Pensions Authority) ir Lietuvos banko gairių ir pozicijų.

Atitikties rizika valdoma Bendrovės valdysenos ir organizacinėje struktūroje užtikrinant atitikties funkcijos veikimą ir nepriklausomumą, atliekant teisės aktų pasikeitimų stebėjimą ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimą, nustatant pagrindinius rizikos indikatorius ir stebint jų reikšmes, atliekant neatitikties prevencijos priemonių Bendrovėje įvertinimą, organizuojant atitikties mokymus Bendrovės darbuotojams ir draudimo tarpininkams, palaikant dialogą su Bendrovės veiklą prižiūrinčiomis institucijomis veiklos atitikties užtikrinimo klausimais.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika – rizika, kad per Bendrovę bus vykdomas pinigų plovimas ir/ar teroristų finansavimas.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika valdoma nustatant ir tikrinant klientų asmens tapatybę, nuolat vykdant klientų pažinimo (KYC) procedūras, periodiškai atnaujinant klientų ir naudos gavėjų tapatybės nustatymo informaciją, atliekant draudimo įmokų ir išmokų stebėseną, atliekant klientų rizikingumo vertinimą, užtikrinant tinkamą tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, nustatant pagrindinius rizikos indikatorius ir juos stebint, organizuojant mokymus Bendrovės darbuotojams.

Strateginė rizika kyla dėl išorės ir vidaus aplinkos pokyčių ar sprendimų, kurie gali sutrukdyti pasiekti Bendrovės tikslų. Taip pat rizika dėl neteisingų ar nepakankamai veiksmingų strateginių pasirinkimų reaguojant į aplinkos pokyčius. Rizika valdoma kontroliuojant verslo plano prielaidas, finansinių rodiklių vykdymą atliekant rinkos analizę.

Reputacijos rizika gali neigiamai paveikti Bendrovės pajamas ir (ar) kapitalą dėl nepalankios klientų, verslo partnerių ar priežiūros institucijų nuomonės apie Bendrovę. Rizika valdoma laikantis socialiai atsakingo verslo principų, nuolat tobulinant bendradarbiavimo su klientais ir verslo partneriais kokybę, operatyviai reaguojant į skundus, atliekant žiniasklaidos monitoringą.

IT rizika (informacinių ir ryšių technologijų (IRT) bei saugumo rizika) – rizika patirti nuostolių dėl konfidencialumo pažeidimo, sistemų ir duomenų vientisumo pažeidimo, sistemų ir duomenų netinkamumo ar jų neprieinamumo arba dėl nesugebėjimo per pagrįstą laiką ir patiriant pagrįstas sąnaudas pakeisti informacines technologijas, kai pasikeičia aplinka ar verslo poreikiai (t. y. operatyvumas). Ji apima saugumo riziką, kylančią dėl netinkamų ar nevykusių vidaus procesų arba išorės įvykių, įskaitant kibernetines atakas, personalo saugumo aspektus, bei nepakankamą fizinį saugumą.

IT rizika valdoma, nustatant pagrindinius rizikos indikatorius ir stebint jų reikšmes, taikant priemones iš LB valdybos patvirtinto Informacinių ir ryšių technologijų (IT) ir saugumo rizikos valdymo reikalavimų aprašo, LST ISO/IEC 27001 standarto A priedo, CIS Critical Security Controls gerosios praktikos aprašo, taikant priemones, parinktas iš NIST Cybersecurity Framework gerosios praktikos aprašo.

Modelių rizika – tai rizika patirti finansinius nuostolius, priimti neteisingus verslo sprendimus, atlikti klaidingus finansinės atskaitomybės atskleidimus dėl modelių naudojimo.

Modelių rizika valdoma nustatant modelių kūrimo ir vystymo kokybės kriterijus, identifikuojant veikloje naudojamus modelius, atliekant periodinį nepriklausomą modelių validavimą. Modelių rizika valdoma centralizuotai grupės mastu, modelių sąrašas atnaujinamas kartą per metus, validavimas atliekamas periodiškai, atsižvelgiant į modelių reikšmingumą.

TESTAVIMAS NEPALANKIAUSIOMIS SĄLYGOMIS

Paskutinis Bendrovės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis buvo atliktas remiantis 2023 m. kovo 31 d. duomenimis.

Bendrovė atliko jautrumo analizę, kuria vertinamas tiesioginis vieno parametro šokų poveikis Bendrovės finansinei padėčiai. Vertintas jautrumas šiems parametrams: nerizikingų palūkanų normų kitimas, administracinių sąnaudų didėjimas, kredito reitingų kritimas, sergamumo ir mirtingumo augimas, nutraukimų didėjimas. Atsižvelgiant į jautrumo analizės rezultatus, sudaryti trys testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai, apimantys labiausiai Bendrovės mokumo lygį veikiančius parametrus:

- administracinių sąnaudų augimo;
- palūkanų normos kritimo;
- naujo verslo apimčių mažėjimo tuo pačiu didėjant administracinėms sąnaudoms.

Testuojant trijų nepalankių scenarijų poveikį planuojamu laikotarpiu nustatyta, kad:

- Administracinių kaštų padidėjimas mažina mokumo rodiklį, tačiau jis taip pat nuosaikiai auga kaip ir pagrindinio scenarijaus atveju. Be to, neperžengia Bendrovės nusistatytos tolerancijos ribos;
- Palūkanų normų kreivės kritimas neigiamai paveikia Bendrovės mokumo rodiklį, tačiau 2024 m. dėl spartesnio turto vertės nei įsipareigojimų augimo mokumo koeficientas auga;
- Nevykdant verslo plano mokumo koeficientas mažėja dėl administracinių kaštų naštos.

Remiantis jautrumo analizės rezultatais taip pat buvo atliktas atvirkštinis testavimas.

C.7. KITA INFORMACIJA

Kitų rizikos mažinimo priemonių nei aukščiau nurodytos Bendrovė netaiko.

D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS

D.1. TURTAS

6 lentelėje pateikiamos turto vertės pagal grupes finansinėse ataskaitose ir pagal Mokumas II sudarytose ataskaitose:

6 lentelė. Turtas

Turto grupė	Balansinė vertė, 2023 .12. 31		
	Mokumas II	Finansinės ataskaitos	Skirtumas
Finansinis turtas:	198.444.356	199.288.044	-843.688
investicijos (vertybiniai popieriai)	197.678.634	198.522.322	-843.688
terminuotieji indėliai	500.000	500.000	-
gautinos sumos	265.722	265.722	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9.522.424	9.522.424	-
Ilgalaikis materialusis turtas	804.224	783.584	20.640
Ilgalaikis nematerialusis turtas	-	1.866.866	-1.866.866
Perdraudimo turtas	71.865	14.616	57.249
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	2.296	2.296	-
Kitas turtas:	-	74.576	-74.576
atidėtos įsigijimo sąnaudos	-	-	-
kitas turtas	-	74.576	-74.576
Iš viso	208.845.165	211.552.406	-2.707.241

Turto grupė	Balansinė vertė, 2022.12.31		
	Mokumas II	Finansinės ataskaitos (perskaičiuota)	Skirtumas
Finansinis turtas:	42.999.290	44.254.406	-1.255.116
investicijos (vertybiniai popieriai)	42.463.280	43.718.396	-1.255.116
terminuotieji indėliai	500.000	500.000	-
gautinos sumos	36.010	36.010	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1.153.595	1.329.189	-175.594
Ilgalaikis materialusis turtas	587.058	496.817	90.241
Ilgalaikis nematerialusis turtas	-	480.569	-480.569
Perdraudimo turtas	-155.742	146.298	-302.040
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	2.296	2.296	-
Kitas turtas:	5.002	753.444	-748.442
atidėtos įsigijimo sąnaudos	-	728.376	-728.376
kitas turtas	5.002	25.068	-20.066
Iš viso	44.591.499	47.463.019	-2.871.520

Dalis vertybinių popierių Finansinėse ataskaitose ir visi vertybiniai popieriai pagal Mokumas II sudarytose ataskaitose vertinami tais pačiais principais, t.y. tikrąja verte. Kita dalis Finansinėse ataskaitose apskaitomų vertybinių popierių yra vertinami amortizuota savikaina.

Iš klientų gautinos sumos ir kitos su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais susijusios gautinos sumos, kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje, yra priskiriamos „gautinoms sumoms“. Pradžioje gautinos sumos yra pripažįstamos apskaitoje tikrąja verte. Vėlesniais laikotarpiais toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Palūkanų pajamos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas.

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės, kurių mokėjimo laikotarpis sutarties sudarymo datai yra trumpesnis nei 3 mėnesiai, labai likvidžios investicijos, kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Ilgalaikis materialusis turtas – tai turtas, kurį Bendrovė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais, kuris bus naudojamas ilgiau nei vienerius metus. Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas

įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Pagal Mokumas II sudarytose ataskaitose transporto priemonės pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina, remiantis prielaida, kad turto įsigijimas vyko įprastomis rinkos sąlygomis. Vėlesniais laikotarpiais, sudarant finansines ataskaitas, transporto priemonių tikroji vertė nustatoma remiantis kainomis, skelbiamomis pagrindinėje tokio turto sandorių rinkoje.

Ilgalaikis nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Pagal Mokumas II apskaičiuota ilgalaikio nematerialaus turto vertė laikoma lygia nuliui.

Pagal Mokumas II persidraudimo turtas (perdraudikų dalis techniniuose atidėjiniuose) apskaičiuojami kaip tiksliausias įvertis, atitinkantis tikėtinus būsimuosius pinigų srautus, atsižvelgiant į pinigų laiko vertę, taikant atitinkamą nerizikingų palūkanų normų kreivę.

Atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokestinį pelną.

D.2. TECHNINIAI ATIDĖJINIAI

Bendrovės techniniai atidėjiniai lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai. Tiksliausias įvertis ir rizikos marža apskaičiuojami atskirai. Portfelio iki verslo sujungimo, investicinio gyvybės draudimo sutartims tiksliausias įvertis ir rizikos marža skaičiuojami gyvybės ir sveikatos draudimo rizikoms, o kaupiamosios dalies techninio atidėjinio vertė lygi finansinių priemonių, kurių rinkos vertę galima patikimai nustatyti ir kurios susijusios su techninių atidėjinių pinigų srautais, rinkos vertei, ir vertinama kaip visuma.

Tiksliausias įvertis lygus tikėtinų būsimųjų pinigų srautų, tokių kaip įmokų (rizikos mokesčių), išmokų, žalos suregulavimo, įsigijimo, administracinių, investicijų valdymo išlaidų, investicinių pajamų, draudimo sutartimis suteikiamų garantijų ir pasirinkimo galimybių, dabartinei vertei. Pinigų srautų diskontavimui naudojama Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos nustatoma nerizikingų palūkanų normų struktūra pagal terminą.

Rizikos marža, portfeliui iki verslo sujungimo, apskaičiuojama aproksimuojant visą būsimų referencinės įmonės metų mokumo kapitalo reikalavimą³ vienu etapu, atskirai neaproksimuojant kiekvienų būsimų metų mokumo kapitalo reikalavimų, kaip proporcingumo koeficientą naudojant modifikuotą draudimo įsipareigojimų trukmę. Rizikos marža draudimo rūšims paskirstoma atsižvelgiant į atitinkamos draudimo rūšies mokumo kapitalo reikalavimo dalį Bendroje draudimo mokumo kapitalo reikalavimo sumoje. Įsigytam portfeliui ir sutartims sudarytoms po verslo jungimo, rizikos marža apskaičiuojama pagal 1 standartinės formulės metodą, aproksimuojant individualias rizikas naudojamas ateities kapitalo reikalavimo skaičiavimui. Apskaičiuojant rizikos maržą, abiejų portfelių atveju taikoma kapitalo sąnaudų norma lygi 6 proc.

Bendrovės techninių atidėjinių apskaičiavimui naudojamos prielaidos:

- Bendrovės būsimi valdymo veiksmai, kurie yra svarbūs vertinant techninius atidėjinius, yra susiję su:
 - draudimo sutarties draudimo apsaugos sustabdymu;
 - draudimo išmokų mokėjimu nedraudžiamojo įvykio atveju;
 - draudimo pelno dalies paskirstymu.
- Būsimi Bendrovės valdymo veiksmai nėra vertinami skaičiuojant techninius atidėjinius, išskyrus draudimo apsaugos sustabdymą portfeliui iki verslo sujungimo.
- Draudimo sutartyse numatytos pasirinkimo galimybės:
 - draudimo sutarties nutraukimas;
 - draudimo sutarties galiojimas be draudimo įmokų mokėjimo;
 - dalies draudėjo investicinio atidėjinio (sukaupto kapitalo) atsiėmimas.
- Apdraustųjų mirtingumo;
- Sveikatos draudimo nuostolingumo;
- Išlaidų;
- Įvykių vėlavimo;
- Perdraudikams tenkančios dalies pasirašytų draudimo įmokų ar draudimo išmokų.

³ Referencinės įmonės mokumo kapitalo reikalavimas - tinkamų pagrindinių nuosavų lėšų suma, kuri lygi mokumo kapitalo reikalavimui, būtinam draudimo įsipareigojimams įvykdyti per visą jų galiojimo laikotarpį, perleidžiant visą įsipareigojimų portfelį kitai draudimo įmonei, visas rizikas minimizuojant.

Bendrovės prielaidos, naudojamos techniniams atidėjiniams apskaičiuoti, grindžiamos Bendrovės draudimo įsipareigojimų portfelio struktūros, vystymosi pokyčiais, išorės veiksnių įtaka šiems pokyčiams, įmokų pakankamumo, mirtingumo, nuostolingumo, žalų vėlavimo, persidraudimo veiklos analizės rezultatais. Esant nepakankamam Bendrovės draudimo įsipareigojimų portfelio statistinių duomenų kiekiui, prielaidos grindžiamos ne Bendrovės draudimo įsipareigojimų portfelio savybėmis, o tokiomis pačiomis savybėmis pasižyminčio portfelio. Visos prielaidos naudojamos nuosekliai, ir galioja ne ilgiau nei 3 (trejus) metus, o peržiūrimos, lyginamos su patirtimi ne rečiau kaip kartą per metus.

Neapibrėžtumai, susiję su techninių atidėjinių suma, gali kilti dėl naudojamų optimistinių/pesimistinių prielaidų techninių atidėjinių vertinime.

Po apskaitos standarto draudimo sutartims pasikeitimo, techniniai atidėjiniai, tiek skirti mokumui nustatyti, tiek finansinėms ataskaitoms sudaryti, yra skaičiuojami pagal atsargų perspektyvinį aktuarinį vertinimą. Pagrindiniai skirtumai tarp vertinimų yra šie:

- **Draudimo sutarties apibrėžimas**
Pagal Mokumas II, visos Bendrovės sudarytos sutartys yra draudimo sutartys, o pagal 17-ąją TFAS „Draudimo sutartys“, yra vertinamas draudimo rizikos reikšmingumas.
- **Sutarties ribos apibrėžimas**
Pagal Mokumas II, sutarčių ribos vertinimas atsižvelgia ne į vieną laiko momentą, o į ribą tarp draudimo įmokų ir įsipareigojimų, priklausančių sutarčiai, ir įmokų bei įsipareigojimų, nepriklausančių sutarčiai. Todėl daliai sutarčių riba pagal Mokumas II yra trumpesnė nei pagal 17-ąją TFAS „Draudimo sutartys“.
- **Sąnaudų skirstymas draudimo sutartims**
Pagal Mokumas II, visos išlaidos (išskyrus vienkartinės) yra priskiriamos draudimo sutartims, o pagal 17-ąją TFAS „Draudimo sutartys“, draudimo sutartims priskiriamos tik su tų sutarčių administravimu susijusios išlaidos.
Pagal Mokumas II, modeliuojamos yra tik atsinaujinančios įsigijimo išlaidos, kai tuo tarpu pagal 17-ąją TFAS „Draudimo sutartys“ yra modeliuojamos visos įsigijimo išlaidos.
- **Rizikos maržos apibrėžimas**
Pagal Mokumas II, rizikos marža apskaičiuojama pagal kapitalo kainos metodą, o rizikos korekcijai pagal 17-ąją TFAS „Draudimo sutartys“ Bendrovė pasirinko naudoti pasiklovimo lygmens vertinimo metodą su 75% pasiklovimo lygmeniu.

2023 metų Bendrovės techninių atidėjinių pokyčiui didžiausią įtaką turėjo verslo įsigijimas (7 lentelė). Portfeliumi iki verslo susijungimo, tiksliausio įverčio didėjimui įtaką padarė investicinio draudimo naujai nustatytos sutarčių ribos **Error! Reference source not found.** ir investicijų administravimo mokesčio prielaidos nustatymo metodo pakeitimas. Šio portfelio rizikos maržos sumažėjimą lėmė pakeista metodika, pagal kurią nustatomos investicinio draudimo sutarčių ribos, bei portfelio pasikeitimas per einamąjį laikotarpį. Portfelio iki verslo susijungimo atidėjinių vertinamų kaip visuma didėjimas taip pat prisidėjo prie Bendrovės techninių atidėjinių augimo. Visumos augimą lėmė investuotų įmokų ir investicinės grąžos augimas. Visos Bendrovės, bei atskirai tik iki susijungimo buvusio portfelio, techniniai atidėjiniai 2023 metų gruodžio 31 d. ir 2022 m. gruodžio 31 d. yra pateikti 7 - 10 lentelėse.

7 lentelė. Techniniai atidėjiniai, iš viso: visai jungtinei įmonei ir portfeliumi iki verslo sujungimo

Draudimo grupės	Techniniai atidėjiniai iš viso visai jungtinei įmonei, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	16.174.328	9.426.477	6.747.851
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	164.145.128	27.450.707	136.694.421
Kitas gyvybės draudimas	-139.944	275.024	-414.968
Sveikatos draudimas	-27.178.186	-4.304.021	-22.874.165
Iš viso gyvybės draudimas	153.001.326	32.848.187	120.153.139

Draudimo grupės	Techniniai atidėjiniai iš viso portfeliumi iki verslo sujungimo, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	9.706.625	9.426.477	280.148
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	35.849.710	27.450.707	8.399.003
Kitas gyvybės draudimas	580.163	275.024	305.139
Sveikatos draudimas	-2.187.427	-4.304.021	2.116.594
Iš viso gyvybės draudimas	43.949.071	32.848.187	11.100.884

8 lentelė. Tiksliausias įvertis: visai jungtinei įmonei ir portfeliui iki verslo sujungimo

Draudimo grupės	Tiksliausias įvertis, visai jungtinei įmonei, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	15.723.791	9.059.949	6.663.842
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	122.623.961	-1.136.584	123.760.545
Kitas gyvybės draudimas	-929.646	217.533	-1.147.179
Sveikatos draudimas	-35.232.505	-6.347.908	-28.884.597
Iš viso gyvybės draudimas	102.185.602	1.792.990	100.392.612

Draudimo grupės	Tiksliausias įvertis, portfeliui iki verslo sujungimo, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	9.308.634	9.059.949	248.685
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	-287.703	-1.136.584	848.881
Kitas gyvybės draudimas	456.604	217.533	239.071
Sveikatos draudimas	-4.079.986	-6.347.908	2.267.922
Iš viso gyvybės draudimas	5.397.549	1.792.990	3.604.559

9 lentelė. Rizikos marža: visai jungtinei įmonei ir portfeliui iki verslo sujungimo

Draudimo grupės	Rizikos marža, visai jungtinei įmonei, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	450.537	366.528	84.009
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	5.752.167	420.267	5.331.900
Kitas gyvybės draudimas	789.702	57.491	732.211
Sveikatos draudimas	8.054.318	2.043.887	6.010.431
Iš viso gyvybės draudimas	15.046.724	2.888.173	12.158.551

Draudimo grupės	Rizikos marža, portfeliui iki verslo sujungimo, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	397.991	366.528	31.463
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	368.413	420.267	-51.854
Kitas gyvybės draudimas	123.559	57.491	66.068
Sveikatos draudimas	1.892.559	2.043.887	-151.328
Iš viso gyvybės draudimas	2.782.522	2.888.173	-105.651

10 lentelė. Visuma: visai jungtinei įmonei ir portfeliui iki verslo sujungimo

Draudimo grupės	Visuma, visai jungtinei įmonei, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	0	0	0
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	35.769.000	28.167.024	7.601.976
Kitas gyvybės draudimas	0	0	0
Sveikatos draudimas	0	0	0
Iš viso gyvybės draudimas	35.769.000	28.167.024	7.601.976

Draudimo grupės	Visuma, portfeliui iki verslo sujungimo, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	0	0	0
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	35.769.000	28.167.024	7.601.976
Kitas gyvybės draudimas	0	0	0
Sveikatos draudimas	0	0	0
Iš viso gyvybės draudimas	35.769.000	28.167.024	7.601.976

Tiksliausias įvertis apskaičiuojamas neatimant sumų, atgautinų pagal perdraudimo sutartis. Atgautina pagal perdraudimo sutartį suma, portfeliui iki verslo sujungimo, yra lygi tiksliausiam įverčiui tikėtinų būsimų mokėtinų perdraudikams ir atgautinų iš jų pinigų srautų dabartinei vertei. Įsigytam portfeliui ir sutartims sudarytoms po verslo jungimo, atgautina pagal perdraudimo sutartį suma yra apskaičiuojama susumavus: 1) atgautiną pagal perdraudimo sutartį sumą dėl numatomų draudimo išmokėjimų; 2) atgautiną pagal perdraudimo sutartį sumą, kuri yra apskaičiuojama kaip perdraudikams tenkančių pinigų srautų tiksliausių įverčių dabartinių verčių suma. Atgautina pagal perdraudimo sutartį suma nėra tikslinama atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimo nevykdymo, įvertinus, kad toks vertinimas neturėtų materialios įtakos (11 lentelė).

11 lentelė. Atgautinos iš perdraudikų sumos: visai jungtinei įmonei ir portfeliui iki verslo sujungimo

Draudimo grupės	Atgautinos iš perdraudikų sumos, visai jungtinei įmonei, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	85.798	1.433	84.365
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	153.683	-78.171	231.854
Kitas gyvybės draudimas	-92.255	-383	-91.872
Sveikatos draudimas	-75.361	-78.621	3.260
Iš viso gyvybės draudimas	71.865	-155.742	227.607

Draudimo grupės	Atgautinos iš perdraudikų sumos, portfeliui iki verslo sujungimo, EUR		Pokytis, EUR
	2023.12.31	2022.12.31	
Gyvybės draudimas su dalyvavimu pelne	85.798	1.433	84.365
Gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais	175.379	-78.171	253.550
Kitas gyvybės draudimas	5.721	-383	6.104
Sveikatos draudimas	-59.492	-78.621	19.129
Iš viso gyvybės draudimas	207.406	-155.742	363.148

D.3. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

Kiti finansiniai įsipareigojimai tiek Finansinėse ataskaitose, tiek sudarytose pagal Mokumas II, vertinami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas, o vėlesniais laikotarpiais yra vertinami amortizuota savikaina, naudojant palūkanų normos metodą. Bendrovė nutraukia finansinių įsipareigojimų pripažinimą tada ir tik tada, kai Bendrovės įsipareigojimai yra įvykdyti, atšaukti arba baigiasi jų galiojimo laikas.

D.4. ALTERNATYVŪS VERTINIMO METODAI

Bendrovėje nėra taikomi alternatyvūs vertinimo metodai.

E. KAPITALO VALDYMAS

E.1. NUOSAVOS LĖŠOS

Bendrovės tinkamos nuosavos lėšos yra nuolat stebimos. Bendrovė jas apskaičiuoja kas ketvirtį vertinant mokumo kapitalo reikalavimą bei kas metus SRMV metu. SRMV metu Bendrovė prognozuoja nuosavas lėšas 3 (trejiems) metams į priekį, atsižvelgiant į prognozuojamą turtą ir įsipareigojimus. Bendrovės nuosavas lėšas sudaro šie elementai (12 lentelė):

- apmokėtas paprastasis akcinis kapitalas;
- suderinimo rezervas, kuris mažinamas numatomų išmokėti dividendų ir kitomis paskirstomomis sumomis;
- grynoji atidėtųjų mokesčių turto vertė.

12 lentelė. Bendrovės nuosavos lėšos

2023.12.31				
Elemento pavadinimas	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Apmokėtas akcinis kapitalas	26.012.800	-	-	26.012.800
Suderinimo rezervas	27.394.624	-	-	27.394.624
Atidėtųjų mokesčių turtas	-	-	2.296	2.296
Iš viso	53.407.424	-	2.296	53.409.720

2022.12.31				
Elemento pavadinimas	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Apmokėtas akcinis kapitalas	4.057.576	-	-	4.057.576
Suderinimo rezervas	6.712.443	-	-	6.712.443
Atidėtųjų mokesčių turtas	-	-	2.296	2.296
Iš viso	10.770.019	-	2.296	10.772.315

Bendrovės akcinį kapitalą valdo vienintelis akcininkas, AB Šiaulių bankas, visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Akcininkas neplanuoja išleisti naujų akcijų per trumpą ar vidutinės trukmės laikotarpį.

Bendrovės akcinis kapitalas 2023 m. buvo didinamas du kartus: 2023-11-07 užregistruota 44 886 paprastųjų vardinių akcijų, o 2023-12-18 – 30 921 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 289,62 EUR. T. y. 2023-11-07 Bendrovės akcinis kapitalas padidintas 12.999.884 EUR iki 17.057.459 EUR bendros sumos, o 2023-12-18 – dar 8.955.340 EUR iki 26.012.800 EUR bendros sumos.

Žemiau esančioje 13 lentelėje pateikiami suderinimo rezervo skirtumai finansinėse ataskaitose ir pagal Mokumas II parengtose ataskaitose.

Atidėtas pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus (toliau laikinuosius skirtumus) tarp turimo turto apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės ir pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokestinį pelną. Laikinuosius skirtumus ir jiems tenkantį atidėtą pelno mokesčio turtą Bendrovė apskaičiuo nuo abejotinų skolų ir su atostogų ir pensijų rezervu susijusių mokesčių.

13 lentelė. Suderinimo rezervai

Straipsniai	2022.12.31	
	2023.12.31	(perskaičiuota)
Akcininkų nuosavybė, apskaičiuota finansinėse ataskaitose	30.045.904	10.306.605
Akcinis kapitalas	-26.012.800	-4.057.576
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	-2.296	-2.296
Suderinimo rezervas prieš perskaičiavimą pagal Mokumas II	4.030.808	6.246.733
Turto vertinimo skirtumai finansinėse ataskaitose ir Mokumas II	-2.707.241	-2.871.521
Techninių atidėjinių vertinimo skirtumai finansinėse ataskaitose ir Mokumas II	26.071.057	3.337.231
Numatomi išmokėti dividendai	-	-
Suderinimo rezervas Mokumas II ataskaitose	27.394.624	6.712.443

Planuojami nuosavų lėšų pokyčiai

Bendrovė per verslo planavimo laikotarpį prognozavo nuoseklų nuosavų lėšų didėjimą, t. y. nuoseklų turto ir įsipareigojimų didėjimą. 2024-2026 metais akcininkui išmokamų dividendų nenumatyta. Atsižvelgiant į prognozuotą turtą bei įsipareigojimus Bendrovė atliko savo rizikos ir mokumo vertinimą bei nustatė nuosavų lėšų dydžius 3 (trejiems) ateinantiems metams.

E.2. MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMAS IR MINIMALAUS KAPITALO REIKALAVIMAS

Bendrovės mokumo kapitalo reikalavimas, rizikų kapitalo reikalavimai, minimalus kapitalo reikalavimas bei Bendrovės mokumo koeficientas 2022 ir 2023 m. gruodžio 31 d. ir jų tikėtini dydžiai iki 2026 m. gruodžio 31 d. kiekvienų metų pabaigai yra pateikti 14 lentelėje. 2023 metų reikšmingas kapitalo reikalavimų padidėjimas matomas dėl prisijungto portfelio po verslų sujungimo.

14 lentelė. Kapitalo reikalavimai pagal rizikas: faktas 2022 – 2023 m. ir prognozės 2024–2026 m. (tūkst. EUR)

Rizika	Kapitalo reikalavimas 2022.12.31	Kapitalo reikalavimas 2023.12.31	Kapitalo reikalavimas 2024.12.31	Kapitalo reikalavimas 2025.12.31	Kapitalo reikalavimas 2026.12.31
Gyvybės draudimo rizika	1.175	12.853	15.707	15.954	16.086
Sveikatos rizika	3.789	16.144	22.161	24.079	26.448
Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	167	1.463	696	899	1.095
Rinkos rizika	1.706	7.445	9.098	9.671	10.151
Diversifikavimas (-)	-1.771	-11.040	-13.333	-14.158	-14.881
Operacinė rizika	368	1.586	1.515	1.609	1.694
Mokumo kapitalo reikalavimas	5.466	28.451	36.297	38.787	41.200
Dividendų dydis	-	-	-	-	-
Nuosavas kapitalas	10.772	53.410	67.963	77.040	86.648
Minimalus kapitalo reikalavimas	4.000	7.113	9.074	9.697	10.300
Mokumo koeficientas	197%	188%	187%	199%	210%

Bendrovė mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti taiko Mokumas II standartinę formulę. Bendrovė netaiko visapusiško ir/ar dalinio vidaus modelio.

Minimaliam kapitalo reikalavimui apskaičiuoti naudojami dydžiai nurodyti 15 lentelėje.

15 lentelė. Dydžiai naudojami minimaliam kapitalo reikalavimui apskaičiuoti (tūkst. EUR)

Dydžiai	2023.12.31	2022.12.31
Techniniai atidėjiniai, be rizikos maržos, susiję su gyvybės draudimo su teise dalytis pelną įsipareigojimų garantuojamomis išmokomis, atėmus sumas, atgautinas pagal perdraudimo sutartis, kai žemiausia riba lygi nuliui	15.724	8.998
Techniniai atidėjiniai, be rizikos maržos, susiję su gyvybės draudimo su teise dalytis pelną įsipareigojimų būsimomis savo nuožiūra planuojamomis išmokėti išmokomis, atėmus sumas, atgautinas pagal perdraudimo sutartis, kai žemiausia riba lygi nuliui	-	59
Techniniai atidėjiniai, be rizikos maržos, susiję su gyvybės draudimo, kurio išmokos susietos su indeksu ir investiciniais vienetais, įsipareigojimais, kurie susiję su tokiais draudimo įsipareigojimais, atėmus sumas, atgautinas pagal perdraudimo sutartis, kai žemiausia riba lygi nuliui	158.393	27.108
Techniniai atidėjiniai, be rizikos maržos, susiję su visais kitais gyvybės draudimo įsipareigojimais, atėmus sumas, atgautinas pagal perdraudimo sutartis, kai žemiausia riba lygi nuliui	-36.162	-6.051
Visas rizikos kapitalas, kuris yra sutarčių rizikos kapitalo suma.	1.696.913	126.849

E.3. NUOSAVYBĖS VERTYBINIŲ POPIERIŲ RIZIKOS SUBMODULIO, PAGRĮSTO ĮSIPAREIGOJIMŲ TRUKME, TAIKYMAS APSKAIČIUOJANT MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMĄ

Netaikytina, nes Bendrovė nevykdo Mokumas II direktyvos 304 straipsnyje nurodytų profesinių pensijų skyrimo veiklos ir išstarnauto laiko išmokų, mokamų sulaukus arba tikintis sulaukti pensinio amžiaus, mokėjimo veiklos.

E.4. STANDARTINĖS FORMULĖS IR BET KOKIŲ TAIKOMŲ VIDAUS MODELIŲ SKIRTUMAI

Netaikytina. Bendrovė mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti taiko Mokumas II standartinę formulę. Bendrovė netaiko visapusiško ir/ar dalinio vidaus modelio.

E.5. MINIMALAUS KAPITALO REIKALAVIMO NESILAIKYMAS IR MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMO NESILAIKYMAS

Bendrovė nuo Mokumas II įsigaliojimo dienos tenkina minimalaus bei mokumo kapitalo reikalavimus. Bendrovė per verslo planavimo laikotarpį nemato rizikų, dėl kurių gali būti nesilaikoma Bendrovės minimalaus kapitalo reikalavimo ar mokumo kapitalo reikalavimo.

Gyvybės draudimo UAB „SB draudimas“
Gynėjų g. 14, 011109 Vilnius
Klientų aptarnavimo tel. 1813
El. paštas info@sb.lt
www.sb.lt